

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Dongfang Meiren cha a jeho čajová kultura na Taiwanu

Dongfang Meiren cha and its tea culture in Taiwan

OLOMOUC 2024 Hana Rusková

Vedoucí diplomové práce: Filip Kraus, Ph.D.

Prohlášení o samostatnosti

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 2.5. 2024

Podpis.....

Anotace

Jméno a příjmení autora: Hana Rusková

Název katedry: Katedra asijských studií

Název fakulty: Filozofická fakulta

Název diplomové práce: Dongfang Meiren cha a jeho čajová kultura na Taiwanu

Vedoucí diplomové práce: Filip Kraus, Ph.D.

Počet znaků včetně mezer: 93 702

Počet stran: 54

Klíčová slova: čajová kultura, čaj, Taiwan, Dongfang Meiren cha, 東方美人茶, Oriental Beauty, čaj na Taiwanu, oolong čaj, kultura čaje na Taiwanu, taiwanská kultura, čínská kultura

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá čajovou kulturou specifického čaje Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty) z teoretického i empirického hlediska. Cílem práce je analyzovat čím je tento druh čaje tak jedinečný oproti jinému taiwanskému čaji a jakou tradici a kulturu sebou tento druh čaje nese. V teoretické části je popsána historie čaje, jeho výroba a s tím související různé typy čajů. Je zde objasněna čajová kultura na Taiwanu se svými specifickými druhy čajů. Teoretická část též obsahuje vlastní výklad pojmu Dongfang Meiren cha s popisem jeho unikátní výroby. Součástí práce je empirický výzkum, který obsahuje průzkum trhu na Taiwanu. Vlastní výzkum je zaměřen na to, jak je tento čaj ceněný a známý v taiwanské společnosti, na jeho oblibu jak v kultuře darů, tak i jako čaje pro pití v rámci osobní relaxace.

Obsah

I. ÚVOD	7
1.1. MOTIVACE.....	7
1.2. VÝZKUMNÉ OTÁZKY	8
1.3. HYPOTÉZY	8
1.4. METODOLOGIE	9
II. TEORETICKÁ ČÁST	10
2.1. ČAJOVÁ KULTURA NA TAIWANU	10
2.1.1. Historie čaje na Taiwanu	10
2.1.2. Druhy čajů na Taiwanu	10
2.1.3. Výroba běžného taiwanského čaje oolong (wulongcha 烏龍茶)	12
2.1.4. Čaj a čajový rituál jako nástroj osobní relaxace	14
2.2. 東方美人茶 PŘEDSTAVENÍ	15
2.2.1. Původ tohoto čaje a jeho historie.....	15
2.2.2. Jméno.....	16
2.2.3. Jeho jedinečnost a výjimečnost – co jej dělá tak zvláštním.....	17
2.3. PROCES VÝROBY 東方美人茶	18
2.3.1. Oxidace.....	19
2.3.2. Paoli (<i>Jacobiasca Formosana</i>)	19
2.3.3. Detailní popis procesu výroby <i>Dongfang meiren cha</i>	21
2.3.4. Jak se liší od zpracování jiných čajů oolong na Taiwanu.....	23
2.4. CENA DONGFANG MEIREN CHA	25
2.4.1. Kategorie kvality	25
2.4.2. Faktory ovlivňující jeho cenu.....	26
2.4.3. Srovnání cen <i>Dongfang Meiren cha</i> a ostatních taiwanských čajů	27
2.5. DONGFANG MEIREN CHA A ZDRAVÍ.....	28
2.5.1. Zdravotní přínosy a vlivy pití <i>Dongfang meiren cha</i>	28
2.6. DONGFANG MEIREN CHA V TAIWANSKÉ SPOLEČNOSTI.....	30
2.6.1. Kultura darů	30
2.6.2. Jak je <i>Dongfang meiren cha</i> vnímán taiwanskou společností.....	31
III. PRAKTICKÁ ČÁST	32
3.1 CÍLE VÝZKUMU	32
3.2 METODIKA VÝZKUMU	32
3.3 REALIZACE VÝZKUMU	33

3.4 ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ VÝSLEDKŮ	33
3.5 ANALÝZA ONLINE DOTAZNÍKŮ	33
3.6 ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	42
3.6.1. <i>Je Dongfang Meiren cha známým čajem v taiwanské společnosti?</i>	42
3.6.2. <i>Je Dongfang Meiren cha považován za vzácnější než ostatní oolong čaje na Taiwanu? ...</i>	43
3.6.3. <i>Jaký je jeho význam v kultuře darů na Taiwanu?</i>	44
3.6.4. <i>Jaký má Dongfang Meiren cha význam v taiwanské společnosti?</i>	44
IV. ZÁVĚR	46
4.1 SHRUTÍ POZNATKŮ.....	46
4.2 NEDOSTATKY PRÁCE.....	47
V. RESUMÉ.....	49
VI. SEZNAM LITERATURY.....	50

Ediční poznámka

V této práci jsou určité termíny uváděny převážně tak, jak jsou obecně známy v českém jazyce nebo v jejich anglickém mezinárodním ekvivalentu. V některých případech jsou termíny prezentovány přímo v pinyinu. U těchto termínů je v závorce uveden jejich mezinárodní přepis pomocí transkripce pinyin společně s tradičními čínskými znaky (například oolong čaj (*wulong cha* 烏龍茶)). V dokumentu je dále používáno označení Taiwan místo tradičního českého názvu Tchaj-wan, což se následně odráží i v odvozených slovech, jako jsou Taiwanci, taiwanský atd.

I. ÚVOD

1.1. Motivace

Cílem bakalářské práce je představení druhu taiwanského čaje Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty), čínsky psáno 東方美人茶. Objasnění, čím je tak jedinečný oproti jinému taiwanskému čaji a jakou tradici a kulturu s sebou tento druh čaje nese.

Nejprve se podíváme, co si vlastně představíme pod pojmem čaj. Většina z nás si představí nápoj, lístky či čajové sáčky. Před 5 000 lety to tak ale ještě zdaleka nebylo. Lidé jeho půvab a pestré chutě teprve začali objevovat. Od té doby čaj ušel velmi dlouhou cestu. Od využívání čaje jako léčivo, ba dokonce i jako běžné zeleniny, přes důležitou část sociálních aktivit, až po běžné každodenní pití. Toto každodenní pití se dle oblastí a tradic dodnes liší. Zde na západě si většinou neděláme starosti a čaj si připravíme pouze zalitím čajového sáčku vařící vodou. Na druhou stranu na východě, ale i dnes převažují tradice starší a čaj je zde připravován šetrněji.

Čaje dnes již existuje nespočet druhů, chutí a barev, je rozšířen a dostupný lidem na celém světě. Jak to, že, ale i přes to spousta z nás o čaji nic nevíme, nebo snad víme jen základní minimum. Specifický čaj Dongfang Meiren cha je tak jedinečný a výjimečný, že si zaslouží naši větší pozornosti. Nese s sebou totiž bohatou historii, kulturu a s tím spojené i čajové tradice.

V teoretické části se podrobně věnujeme čajové kultuře na Taiwanu, včetně stručného přehledu historie čaje, jeho různých druhů, tradičních čajových rituálů a procesu výroby taiwanského oolong čaje. Zvláštní pozornost je věnována čaji Dongfang Meiren, jeho názvosloví, historii, přičemž hlavní důraz je kladen na pochopení jeho unikátnosti a výjimečnosti. Tato práce rovněž provádí srovnání mezi Dongfang Meiren cha a ostatními taiwanskými oolong čaji. Další zkoumané aspekty zahrnují cenu tohoto čaje a jeho přínos pro zdraví. Poslední část se zaměřuje na kulturní význam tohoto čaje v taiwanské společnosti.

Praktická část práce pak zahrnuje empirický výzkum, který obsahuje průzkum taiwanského čajového trhu. Zkoumané aspekty zde jsou upřednostňování konkrétního druhu čaje, znalost Dongfang Meiren cha a jeho jedinečnosti, kultura čajových darů, pití čaje spojené s osobní relaxací a vliv tohoto čaje na taiwanskou společnost.

Hlavním motivací pro napsání této práce je hlubší pochopení unikátnosti čaje Dongfang Meiren. Prostřednictvím tohoto výzkumu získáme podrobnější vhled do procesu výroby Oriental Beauty, prozkoumáme taiwanskou čajovou kulturu, a zároveň nám studie umožní lépe chápat a ocenit unikátnost Dongfang Meiren cha. Díky tomu porozumíme důvodům jeho vyšší ceny a významu v rámci taiwanské společnosti.

1.2. Výzkumné otázky

Hlavní výzkumná otázka se zabývá prozkoumáním a objasněním, co činí taiwanský čaj Dongfang Meiren (Oriental Beauty) tak výjimečným a odlišným od ostatních čajů pěstovaných na Taiwanu. Zaměříme se na detailní zkoumání důvodů, proč je tento čaj považován za unikátní, a na specifika jeho výrobního procesu, které výrazně přispívají k jeho vyšší ceně na trhu.

Podíváme se blíže na to, jak se výroba Dongfang Meiren cha liší od výroby ostatních taiwanských čajů a jak tyto rozdíly ovlivňují jeho charakteristické vlastnosti a chuť. Zajímavým aspektem bude i zkoumání zdravotních přínosů tohoto čaje, které ho činí nejen lahodným nápojem, ale i ceněnou součástí zdravého životního stylu.

V neposlední řadě se zaměříme na sociokulturní význam Dongfang Meiren cha v taiwanské společnosti. Prozkoumáme jeho roli v kultuře darů a zjistíme, zdali je tento čaj oblíbený jako dárek, či i jako nápoj pro osobní relaxaci. Cílem je poskytnout ucelený pohled na to, co činí Dongfang Meiren cha nejen specifickým čajem, ale i důležitou součástí taiwanské kultury a tradice.

Budou zodpovězeny tyto výzkumné otázky:

1. Je Dongfang Meiren cha známým čajem v taiwanské společnosti?
2. Je Dongfang Meiren cha považován za vzácnější než ostatní oolong čaje na Taiwanu?
3. Jaký je jeho význam v kultuře darů na Taiwanu?
4. Jaký má Dongfang Meiren cha význam v taiwanské společnosti?

1.3. Hypotézy

Dongfang Meiren cha je unikátní druh čaje z Taiwanu. Je to taktéž čaj vzácnější než veškeré čaje typu oolong na Taiwanu. Je na Taiwanu více jedinečný než jakékoli oolong čaje. Z pohledu místních obyvatel se jedná o taiwanský čaj nejvíce vzácný. Tento čaj se značně liší od ostatních čajů na Taiwanu.

Čaj se řadí k čajů s poměrně vysokou cenou, což je způsobeno jeho velmi specifickou a odlišnou přípravou. Tato specifická výroba sestává z unikátního zpracování jeho čajových lístků. Tento druh čaje se může chlubit nemálo zdravotními benefity.

Většina Taiwanců tento čaj znají, či se s ním již setkali, anebo jej též ochutnali. Z hlediska kultury darů čaje na Taiwanu je tento čaj považován za preferovaný ke koupi, a tedy jako čajový dar. Většina Taiwanců jej v minulosti již darovali jako dar. Navzdory jeho vysoké ceně si Taiwanci tento čaj kupují a popíjí jej též i v rámci osobní relaxace. Dongfang Meiren cha má vysokou hodnotu v taiwanské společnosti.

Hypotézy budou v praktické části zkoumány výzkumy.

1.4. Metodologie

Část informací bude pocházet z literárních rešerší dostupných online, z vědeckých článků a odborných publikací na dané téma. Výzkum bude zaměřen na zodpovězení výzkumných otázek a potvrzení či vyvrácení hypotéz uvedených výše.

Dotazování budou obyvatelé Taiwanu ohledně jejich preferencí a znalostí čaje Dongfang Meiren cha. Pokud čaj znají, zdali si myslí, že je tento čaj opravdu tak výjimečný a zdali je jimi preferovaný jak na pití, tak jako čajový dar.

Dotazování proběhne formou online dotazníku, který bude rozesílán taiwanským obyvatelům věkových skupin 20-65 let.

Přesný postup metodologie výzkumu je popsán v praktické části práce.

II. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. ČAJOVÁ KULTURA NA TAIWANU

2.1.1. Historie čaje na Taiwanu

Historie čaje je fascinující a sahá daleko do minulosti. Podle čínských legend se začátek pěstování čaje datuje až do roku 2737 př. n. l., kdy císař Shennong (神農), jehož jméno se překládá jako Božský rolník, údajně objevil čaj náhodou. Příběh vypráví, že když vařil vodu na otevřeném ohni, do kotlíku mu omylem spadly listy z divoce rostoucího čajovníku. Po ochutnání tohoto náhodně připraveného nápoje císař zjistil, že je nápoj nejen lahodný, ale i osvěžující. Ačkoliv je tato legenda plná kouzla a tajemství, její historická pravdivost zůstává otázkou.

Ovšem, co se již nedá zpochybnit, je archeologický nález čajových listů v Číně, datovaný až 10 000 let do minulosti. Nález nám tak poskytuje důkaz o dlouhé historii čaje v čínské kultuře (Valter, 2016, s.11).

Další významný milník v historii čaje představuje zmínka v čínském slovníku z roku 350, kde básník Guo Pu (郭璞) popisuje nápoj připravovaný z čajových listů. Tento slovník se tak stává nejstarším spolehlivým zdrojem, který dokládá existenci čaje a jeho přípravu. Tato zmínka nám umožňuje nahlédnout do historie čaje a jeho významu v čínské společnosti, přičemž potvrzuje jeho dlouholetou tradici a důležitost (Pratt, 1999, s.77).

Na rozdíl od pevninské Číny, se na Taiwanu čaj začíná ve větším měřítku pěstovat až roku 1870 (Pratt, 2002, s.104). Na ostrově si tak nápoj postupně získává oblibu. Jeho popularitu ještě umocnila skutečnost, že Taiwan nabízí ideální podmínky pro pěstování čaje. Místní klima se vyznačuje kombinací tepla a vlhkosti, zatímco variabilita nadmořské výšky přispívá k jedinečné chuti místních čajů.

2.1.2. Druhy čajů na Taiwanu

Z pevniny byla na Taiwan dovezena jak čínská, tak i assámská varianta čajovníku. Obě tyto formy se na ostrově těší velké oblibě. Díky rozsáhlým čajovým plantážím, které se nacházejí ve všech patnácti okresech Taiwanu, je zdejší nabídka čajů mimořádně rozmanitá.

Pokud bychom měli mluvit o základním rozdělení druhů čajů na Taiwanu, věřím, že názory by se mohly lišit, a to obzvláště v kategorizaci oolong čajů (*wulong cha* 烏龍茶).

Oolong čaj je známý svým mimořádně rozmanitým výrobním procesem a metodami zpracování čajových lístků, při kterých se věnuje značná pozornost řadě klíčových aspektů. Tyto aspekty zahrnují podmínky prostředí, ve kterém čaj roste, jako jsou typ půdy a klimatické podmínky, stejně jako způsoby jeho pěstování. Kromě toho je zásadní i samotný postup zpracování čajových lístků, včetně jejich sušení. Díky různým kombinacím těchto faktorů vznikají čaje s odlišnými charakteristikami. To znamená, že i když ochutnáte stejný typ čaje od téhož farmáře, ale z různých sklizní nebo ročníků, může se chuť lišit v závislosti na proměnlivých vnějších podmínkách, jako jsou například deště, sucho nebo vlhkost. Pro běžného konzumenta čaje tyto, na první pohled nepatrné, variace obvykle nejsou příliš významné. Nicméně pro skutečné znalce čaje představují i ty nejmenší a na první pohled neznatelné rozdíly v chuti něco, co si jistě nezamění.

Oxidace oolong čajů se může pohybovat v širokém spektru, sahajícím od mírných 5 %, jak je tomu u Formosa Baozhong (*baozhong wulongcha* 包種烏龍茶), až po výrazných 80 % u některých typů Baihao oolong (白毫烏龍茶), mezi které patří Dongfang Meiren cha (東方美人茶, Oriental Beauty). Přestože se tradičně pod pojmem oolong čaj rozumí čaj s oxidací mezi 30–40 % až 70 % (Hut, 2016, s. 23). Rozmanitost těchto čajů tak umožňuje ochutnat široké spektrum chutí a aromat.

Kdybychom všechny tyto čaje označili společným pojmem "oolong", riskovali bychom ztrátu důležitého uznání pro jejich rozmanité chuťové profily, které jsou výsledkem různých stupňů oxidace. Proto je klíčové si uvědomit, že pod termínem oolong čaj rozumíme široké spektrum čajů s rozpětím oxidací od 5 % do 80 %. Toto nám umožňuje prozkoumat jejich unikátní a rozličné vlastnosti. Tato variabilita v úrovni oxidace je zásadní pro pochopení široké škály chuťových nuancí, které mohou taiwanské čaje nabídnout.

Čaje s oxidací na úrovni 80 % a více jsou klasifikovány jako čaje „červené“ (*hongcha* 紅茶) česky spíše známy jako čaje „černé“. Mezi ně patří například čaje s plnou oxidací do 100 %, jako jsou Keemun a Assam. Na Taiwanu se obvykle setkáme s čaji oxidovanými až k 90 %, jako jsou Keemun a Assam. Na Taiwanu se obvykle setkáme s čaji oxidovanými až k 90 %, jako jsou Keemun a Assam.

příkladem může být Ruby Red (*hongyu hongcha* 紅玉紅茶). Velmi oblíbený černý čaj Sun Moon Lake (*riyuetan hongcha* 日月潭紅茶) se vyznačuje oxidací v rozmezí 80–90 %.

V neposlední řadě stojí za zmínku taiwanské zelené čaje. Ačkoliv je Taiwan více známý pro své oolong a černé čaje, nabízí také několik vynikajících zelených čajů, které si zaslouží naši pozornost. Jedním z nich je Bi Luo Chun (碧螺春), ceněný pro svou jemnou a osvěžující chuť. Dále, některé varianty čaje Dong Ding (凍頂), obvykle označovaného jako oolong s vyšším stupněm oxidace, jsou dostupné i ve své méně oxidované, zelené formě, což rozšiřuje naše možnosti v oblasti čajové kultury.

2.1.3. Výroba běžného taiwanského čaje oolong (*wulongcha* 烏龍茶)

Oolong čaj (烏龍茶) patří na Taiwanu k nejoblíbenějším a nejrozšířenějším druhům čaje, společně s černým čajem (紅茶) tvoří dvě hlavní pilíře taiwanské čajové kultury. Tento typ čaje je proto v taiwanských čajovnách naprosto běžný. U taiwanských oolong čajů se obvykle rozlišují tři hlavní období sklizně, přičemž první dvě sklizně jsou považovány za ty nejkvalitnější (Valter, 2002, s.111). První sklizeň probíhá na jaře, konkrétně od konce dubna do začátku května. Druhá, letní sklizeň, je na programu od konce května do začátku června. Třetí a poslední sklizeň pak přichází na řadu v srpnu. Dongfang Meiren cha (東方美人茶), se však sklízí pouze jednou za rok, což je jeden z důvodů, proč je jeho cena vyšší než u ostatních oolong čajů (De, 2016, s.65). Této problematice se budeme věnovat podrobněji v kapitole 2.3.

Proces výroby typického oolong čaje se odvíjí od specifik dané pěstitelské oblasti, které se mezi sebou různí. Rozdíly v množství srážek, intenzitě slunečního svitu a složení půdy hrají klíčovou roli v tom, nejen jakou kvalitu bude výsledný čaj mít, ale i v tom, jak se čajovník postupem času vyvíjí. Vzhledem k tomu, že oolong se pěstuje na mnoha místech ostrova, je výsledný proces výroby, stejně jako kvalita a chuť čaje, velmi rozmanitý. Na rozdíl od výroby zelených čajů, které se obvykle nevystavují přímému slunci, se oolong čaje nechávají venku zavadnout na slunečním světle.

Výrobní proces oolong čajů začíná sběrem čajových lístků (*cai cha* 採茶). Následuje proces zavadnutí, který je v procesu výroby oolong čajů zásadní a odlišuje se od metod používaných u jiných druhů čajů. Zavadnutí probíhá jak na přímém slunci (*shai qing* 曬青), tak

i v krytých prostorách (*liang qing* 涼青), kde jsou lístky pravidelně hněteny (*yao qing* 搖青). Tento krok je klíčový, neboť tak lehce poškozují buněčné struktury v lístcích, což umožňuje enzymům reagovat s kyslíkem a podporuje tak oxidaci. Tento jedinečný postup přispívá k vytvoření charakteristického aroma a chuti čajů oolong.

Dalším krokem je zastavení oxidace ohřevem listů horkým vzduchem (*sha qing* 殺青). Poté čajové lístky procházejí procesem rolování (*rou nian* 揉捻), který přispívá k formování jejich tvaru, a krátkodobým pražením (*hong pei* 烘焙), jež dodává čaji jeho specifické aroma. Pražení se často opakuje, aby se dosáhlo požadované intenzity chuti. Na závěr procesu se čajové lístky třídí (*fan ji* 分級) a balí, připravují se tak k distribuci a prodeji (De, 2016, s.67).

Co je dobré si uvědomit, že proces výroby oolong čajů se v detailech u jiných farmářů různí. V této práci se podrobně zaměříme především na výrobu Dongfang Meiren cha, kterou si rozebereme v kapitole 4. Klíčové je však pochopit, že inovace v procesu výroby oolong čajů jsou přímým důsledkem změn v prostředí, kde se čajovník pěstuje. „Není jen rostlina čajovník, co dělá čaj. Čaj je prostředí, půda, počasí, voda, kameny a hory.“ (Hut, 2016, s.19). Toto tvrzení zdůrazňuje, že kvalita a charakter čaje jsou neoddelitelně spojeny s prostředím, ve kterém čajovník roste.

Vzhledem k omezené rozmanitosti čajových rostlin dostupných na Taiwanu se farmáři začali inspirovat tradičními metodami čínské výroby čaje Wuyi (武夷), pocházející z severní části provincie Fujian (福建) a čaje Tieguan Yin (鐵觀音) z jižní části provincie Fujian (Chen, 2017).

Mezi oblíbené taiwanské čaje oolong patří vysokohorské oolong čaje (*gaoshan wulongcha* 高山烏龍茶). K těmto ceněným oolong čajům lze zařadit například Ali Shan oolong (*alishan wulong cha* 阿里山烏龍茶), jenž se pěstuje v nadmořské výšce 1 000 až 1 400 metrů nad mořem. Další výrazný čaj oolong z Taiwanu je Jin Xuan (金萱) známý také jako „Milk oolong“ (*naixiang wulongcha* 奶香烏龍茶), který si získal oblibu díky své hladké a jemné chuti. Zajímavostí je, že tento jedinečný chuťový profil není výsledkem přidání mléka, jak by se mohlo zdát (Lindeberg, 2021).

Za zmínku též stojí specifický červený oolong čaj (*hong wulongcha* 紅烏龍茶) který byl poprvé vytvořen v roce 2006 v Luye (*luye xiang* 鹿野鄉), v okrese Taitung (*taidong* 臺東). Tento červený oolong spojuje fermentačních metody typické pro červené čaje (*hong cha* 紅茶) s tradičními postupy pražení čajů oolong. Díky tomu má tento čaj barvu blížící se černému čaji, ale zároveň si zachovává hladkost a sladké, ovocné aroma (Chen, 2017).

2.1.4. Čaj a čajový rituál jako nástroj osobní relaxace

Čajový rituál byl jak v minulosti, tak i dnes na Taiwanu oblíbenou kulturní aktivitou. Účely rituálů jsou rozmanité a sahají od obřadů prováděných v čajovnách (*cha kongjian* 茶空間, *cha hang* 茶行, *cha guan* 茶館), přes zapojení rituálů do dobročinných akcí, pořádání výstav až po využití v rámci obchodních jednání. V poslední době se taiwanský čajový rituál stává jakýmsi kulturním představením, což má značný dopad na rozvoj a povědomí o taiwanské čajové kultuře (Yu, 2022, 50.3: 229-235).

Ve snaze porozumět vlivu pití čaje na osobní relaxaci byla provedena studie s názvem „The effects of tea on psychophysiological stress responsivity and post-stress recovery“, která se zabývala tímto tématem. Studie odhalila, že pravidelné popíjení červeného čaje (*hongcha* 紅茶) nemusí být jen příjemný rituál. Konzumace totiž může pozitivně přispívat k našemu zdraví, a to zejména podporou rychlejšího zotavení ze stresových situací. Tímto způsobem nám čaj může pomoci najít cestu k hlubší relaxaci a osobnímu klidu. (Steptoe, 2007, 190: 81-89).

Není tedy divu, že si téměř každá kultura v Asii zamilovala svůj čas na čaj jako chvíli relaxace uprostřed rušného každodenního života. Čaj je rovněž brán jako duchovní chvíle. Kdy ve staré Číně byl právě čaj spojen s rozjímáním a dlouhými a hlubokými hovory s přáteli. Čajový rituál se tak stal, jakýmsi středem komunikace, relaxace a duševní praxe (Pratt, 2015, s.12).

Čajový rituál (*gongfucha* 工夫茶) je tak více než jen sociální aktivita. Je taktéž chápán jako kulturní vyjádření skrze pohyby těla, přípravu čaje a rituální procesy s tímto spojené. Při provádění čajových rituálů, ať už ve veřejném prostoru nebo v soukromí, je klíčové, na jaké pocity a emoce rituál působí a jaké v člověku vyvolává (Yu, 2022, 50.3: 229-235).

Při takových rituálech je konkrétně na Dongfang Meiren cha (東方美人茶) použita voda nižších teplot než je bod varu přibližně 85 stupňů Celsia. Čaj se připravuje jak do porcelánového čajového nádobí, tak do skla. Jak poznamenal pan doktor Filip Kraus, pro ideální přípravu čaje Dongfang meiren cha se doporučuje použití speciálně vyrobené konvičky z magnezitu. Pro kvalitní degustaci tohoto čaje byste měli počítat s investicí okolo 10 000 českých korun za takovou konvičku. Ta dá totiž nejlépe rozvinout jeho vysoce ceněného a jedinečného aroma, které se vyznačuje jemnými medovými nuancemi s lehkou sladkostí.

V souvislosti s prozkoumáním taiwanského čajového rituálu a jeho významu pro kulturu a relaxaci bylo dosaženo hlubšího pochopení, jak tato tradice nejen odráží kulturní identitu, ale také přispívá k individuálnímu zdraví a pohodě. Vnímání a praktikování čajových rituálů jako formy meditace a relaxace ukazuje na jejich nezastupitelnou roli v moderním ruchu a stresu.

Závěrem lze říci, že čajový rituál není pouze o pití čaje, ale o celkovém zážitku, který harmonizuje tělo, mysl a ducha, čímž zůstává relevantní a ceněný nejen na Taiwanu, ale i ve světovém kontextu.

2.2. 東方美人茶 PŘEDSTAVENÍ

2.2.1. Původ tohoto čaje a jeho historie

Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty) je pěstován v relativně nízkých nadmořských výškách a pro jeho růst je nezbytné teplé klima. Tyto podmínky jsou pro něj na Taiwanu ideálně splněny.

Oriental Beauty se od tradičních oolong čajů odlišuje svým poměrně vysokým stupněm oxidace. Jeho jedinečnost začíná působením malých broučků zvaných Paoli (*Jacobiasca formosana*), kteří se obvykle zaměřují na první várku čajových lístků, kterou většinou celou snědí. Čajovník na tuto situaci reaguje vytvořením druhé várky lístků s vyšším obsahem taninů, což má za úkol odradit hmyz a přilákat pavouky, kteří se broučky živí. Taniny, chemické sloučeniny přítomné v čaji, mu propůjčují charakteristickou chuť a nabízejí také zdravotní přínosy, zároveň zvyšují hořkost lístků pro hmyz. Tím pádem druhá várka čajových lístků je odolnější, a Paoli napadají pouze části těchto lístků. Smícháním slin broučků s lístky dochází k zahájení oxidačních procesů ještě před sklizní. Tento přirozený proces, společně s dalšími kontrolovanými oxidačními kroky během výroby, dodává čaji jeho nezaměnitelnou chuť a

medové aroma, což z Dongfang Meiren činí opravdovou delikatesu mezi čaji (Kokker, 2016, s.69).

Na začátku 20. století klesl celkový export čajů oolong o více než polovinu. To dalo za popud farmářům se začít více soustředit na čaje červené (*hong cha* 紅茶). Na to například zareagovala i společnost Ping Zhen Tea Manufacture Experiment Station. Podařilo se jim totiž vymyslet těžké procesy zavadnutí a intenzivní oxidace, které daly vytvořit jedinečnou barvu, aroma a chuť Dongfang Meiren cha tak, jak ji známe dnes (Ming, 2016, s.53).

Situace se opět obrátila kolem roku 1970, kdy se vysokohorské čaje oolong staly opět dosti populární. Tato popularita přesáhla hranice Taiwanu a rozšířila se i do zahraničí, kde se Taiwan stal synonymem pro své vysokohorské čaje. Tento faktor spolu s ubývající půdou pro čajové plantáže, migraci obyvatel do měst a stárnutí čajových farmářů, ohrozili samotnou existenci Oriental Beauty. Sklizeň vzhledem k náročnosti symbiózy s broučkem *Jacobiasca formosana* probíhá jen jednou do roka v létě. Kvůli tomu tento čaj není vhodný pro menší farmáře, výdělky z jedné takové sklizně z malé farmy nejsou dostačující pro obživu.

V posledních letech produkce Dongfang Meiren cha na Taiwanu tak postupně upadá. Jiní ale i přes toto vše pokračovali dále tím, že skupili opuštěné čajové farmy po Dongfang Meiren cha, kde jej pak začali opět pěstovat (De, 2016, s.64). Nakonec se podařilo navrátit jeho popularitu a rozšířit o tomto čaji povědomí. Dnes je na Taiwanu medové aroma natolik oblíbené, že farmáři začali produkovat čaj také z letních sklizní zelených a černých čajů.

2.2.2. Jméno

Na Taiwanu se mu, tak jako ve světě, říká mnoha způsoby. Již zmiňovaný a asi nejnámější název Dongfang Meiren cha (東方美人茶), další čínská jména jsou Wuse cha (無色茶), Bai hao wulong (白毫烏龍), Peng feng cha (膨風茶), Zhexian cha (著涎茶), Xiangbin wulong (香檳烏龍). Ve světě jsou nejrozšířenější názvy překlady jeho čínského názvu Dongfang Meiren cha, tedy Easter Beauty či Oriental Beauty neboli česky Kráska orientu. Další anglické názvy jsou odvozené od názvu čínských, například Pom-Fong tea, Champagne oolong tea, Chan Pin oolong tea a White Tip oolong tea (Cho, 2007).

Známý název čaje Dongfang Meiren cha je White Tip oolong (*bai hao wulong* 白毫烏龍), což lze doslova přeložit jako "bílý chlup". Název byl vybrán kvůli charakteristickému vzhledu čajových listů. Zároveň odkazuje na mladé čajové lístky, které jsou sklizeny v době, kdy jsou ještě pokryté ochrannými bílými chloupky. Tyto chloupky nejsou po procesu zpracování ztraceny, a tak na vysušených listech lze obdivovat nejen jejich krásné hnědé, zelené až modré odstíny, ale i původní bílé chloupky, které dávají tomuto čaji jeho jedinečný vzhled a název.

Další z Dongfang Meiren cha jmen je Pom-Fong (*peng feng* 膨風), které lze přeložit jako "zveličovat" nebo "vyprávět dlouhý příběh". Tento název byl čaji přiřazen z důvodu, že když jeden farmář prodal za vysokou cenu čaj poškozený brouky Paoli, ostatní farmáři byli tímto činem překvapeni a nevěřili mu. Podle nich byly takovéto poškozené listy čaje nevyužitelné a hodné pouze vyhození. Necháпали to a mysleli si, že se jedná pouze o příběh či o zveličování (Ming, 2016, s.54).

Jeho nejrozšířenější jméno Oriental Beauty, v překladu Kráska orientu, je také opředen zajímavou historií. Příběh sahá až do Británie, kde se čaj stal okamžitým oblíbencem královny Alžběty II., známé milovnice čaje. Královna měla tento druh čaje tak v oblibě, že jej prý preferovala před všemi ostatními dostupnými druhy a sama mu dala jméno Oriental Beauty. Díky tomuto královskému pojmenování se čaj stal snadno rozpoznatelným a oblíbeným po celém světě.

Bez ohledu na to, jak se tento čaj jmenuje, jeho název vždy evokuje výjimečný čaj pocházející z Taiwanu. V práci se budeme odvolávat na tento čaj dvěma jmény, konkrétně Dongfang Meiren cha a Oriental Beauty.

2.2.3. Jeho jedinečnost a výjimečnost – co jej dělá tak zvláštním

Dongfang Meiren cha je oproti jiným oolong čajům velmi specifický, a to mimo jiné díky svému jedinečnému aroma. Toto aroma je výsledkem chemických reakcí probíhajících mezi čajem a jeho prostředím. V létě populace brouček *Jacobiasca formosana* dosáhne svého maxima a lístky čajovníků jsou pokousány. Jako přírodní obrana čajovník začne se zvýšenou produkcí polyfenolů a taninů (tríslovin). Tyto chemické sloučeniny tak spolu se

slinami broučků zapříčiní oxidaci lístků ještě před jejich sběrem, což čaji ve výsledku dodá plné ovocné a květinové aroma (Valter, 2016, s.60).

Výrobní proces Dongfang Meiren vyžaduje více surovin na produkci menšího množství hotového čaje, což odráží jeho unikátnost a potenciálně vyšší kvalitu. Z tři až čtyři tisíce lístků se vyrábí 600 gramů hotového sušeného čaje. Na druhou stranu, stejné množství čajových lístků je dostatečné pro výrobu jednoho kilogramu běžných oolong čajů (Hut, 2016, s.21).

Tento čaj je výjimečný i dalšími faktory. Po sklizni se listy nechají na slunci vysychat, až z nich odpaří přibližně 15-35 % vody. Když to porovnáme například s oolong čajem Dong Ding, kde se ztrácí jen 10-15 % vody, rozdíl je markantní. Dále proces zavadnutí, společně s následným hnětením, pomáhá odstranit nadbytečnou vlhkost a vytvářejí perfektní podmínky pro rovnoměrné proschnutí čaje. Během výroby se barva listů mění do zeleno šedé a čaj nabývá svého jedinečného aroma. Dalším specifickým krokem je zahřívání listů v kompresních nádobách, kde čaj odpočívá 10-15 minut, což umožňuje hlubší oxidaci. Po této fázi získávají listy nádhernou měděnou barvu. Při finálním rolování se s listy zachází opatrně, aby se neponičily jejich cenné bílé špičky „tipsy“ (Ming, 2016, s.53).

Nyní je produkce hlavně v místech Taoyuan (桃園), Maokong (貓空), Hsinchu (*Xinzhu* 新竹) a Miaoli (苗栗). Lokací, kde se čaj pěstuje, není mnoho. Pro svou náročnost se totiž nepěstuje na každé farmě stejně, jak je tomu třeba u jiných čajů typu oolong.

Představili jsme si tedy, že nejprve počátkem 20. století pokles exportu oolong čajů vedl k rozvoji červených čajů a Dongfang Meiren cha. Jméno již dnes zná takřka každý příznivec čajů po celém světě, dokonce jej znala a pojmenovala i královna Británie. Oproti jiným oolong čajům je specifické i jeho jedinečné aroma, které je výsledkem unikátních chemických reakcí. Jedinečný je též svým zpracováním zahrnujíc dokonce i malého broučka *Jacobiasca formosana* a další specifické kroky v procesu výroby.

2.3. PROCES VÝROBY 東方美人茶

Celý tento proces vyžaduje špičkovou znalost a zkušenosti farmářů. Tyto znalosti se dědí z generace na generaci. Zkušenosti každý farmář získává celý život.

2.3.1. Oxidace

Oxidace je vystavování čajových lístků kyslíku. Fermentace zahrnuje mikrobiální proces až poté, co je čaj oxidován. Dongfang Meiren cha je čaj jak vysoce oxidovaný, tak i fermentovaný. Vyšší stupeň fermentace se děje jak díky delšímu a střídavému zavadnutí lístků na slunci i uvnitř, tak i díky mírnému svlažování a změkčování lístků před tím, než jsou jemně rolovány (Cho, 2007).

Dongfang Meiren cha je nejvíce oxidovaný ze všech čajů oolong. Jeho oxidace na konci výrobního procesu dosahuje hodnot okolo 80 %. Je tomu částečně i proto, že jeho oxidační procesy začínají již předtím, než se jeho lístky sbírají. Z další části je to díky jeho náročnému procesu zavadnutí, který vyžaduje hodně práce. V období jeho výrobního procesu tak farmáři spí pouze pár hodin denně. Není se asi čemu divit, když na této jediné sklizni závisí jejich celoroční příjem (De, 2016, s. 65).

2.3.2. Paoli (Jacobiasca Formosana)

Cikáda, kříška Paoli (*Jacobiasca Formosana*, *chaxiao luyechan*, 茶小綠葉蟬) je jeden z hlavních škůdců čajovníků a různých jiných plodin na Taiwanu. Tělo má délku 3 až 4 mm a za rok produkuje až patnáct generací. Vyskytuje se téměř po celý rok, zejména od konce jara do konce léta, kdy se vyskytuje v největším počtu. Svá vajíčka kladou do pletiva mladých výhonků.

Křísky Paoli se pak živí lístky čajových keřů. Takto napadené pokousané lístky jsou, ve srovnání s lístky zdravými, menší a poměrně nažloutlé barvy. Při silném poškození se poupata svínují a nerostou dlouho, listy mají tvar lodiček.

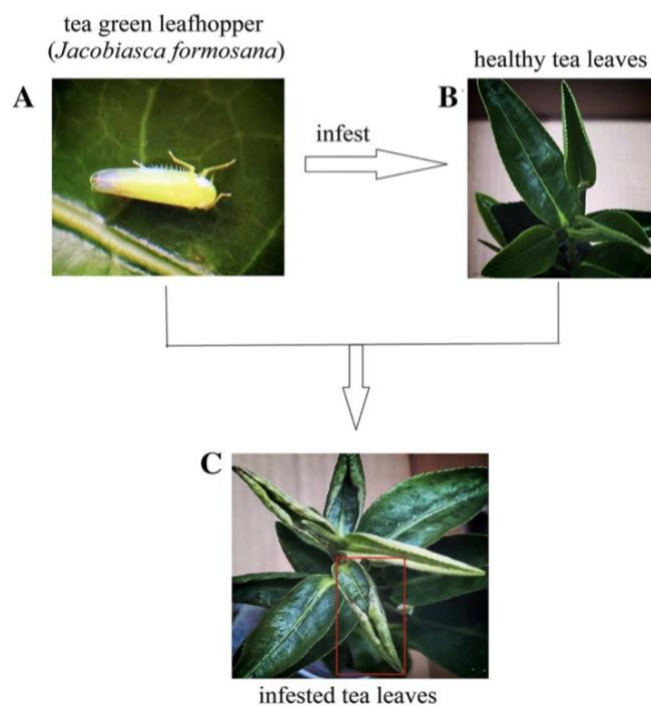
Farmáři pěstující Dongfang Meiren cha ale Paoli vítají a za škůdce ji nepovažují. Ví totiž, že lístky takto pokousané projdou složitými chemickými změnami a tím pádem budou mít vyšší kvalitu, a to díky rozvinutí unikátního aroma čaje (Chien, 2020).

Tradiční metoda zpracování lístků je tak jedinečný proces, který využívá obraný systém čajovníku. Po pokousání kříškou Paoli roste produkce nestálých sloučenin v listech (Cho, 2007). Rostlina vyvíjí obranné mechanismy tím, že syntetizuje sloučeniny fenylacetaldehyd a 4-hydroxybenzaldehyd. Fenylacetaldehyd má aroma podobné medu a 4-hydroxybenzaldehyd

má aroma vanilky (Huifang, 2021). Tyto komponenty pak tedy přispívají k jedinečnému chuťovému profilu čaje, přinášející mu charakteristické, jemně ovocné a medové nuance, které jsou vysoce oceňovány.

Pokousání křískou Paoli je tedy podnět k spuštění několika procesů, které poté dají za vznik novým genovým expresím, které následně podporují vznik unikátních aromat lístků (Huifang, 2021).

Hlavními proměnlivými složkami všech oolong čajů jsou linalool, benzylalkohol a deriváty linaloolu. Podle studie „Chemical Profiling and Gene Expression Profiling during the Manufacturing Process of Taiwan Oolong Tea "Oriental Beauty" (Cho, 2007) bylo zjištěno, že během výrobního procesu, kdy došlo k poškození listů hmyzem Paoli, se obsah těchto sloučenin výrazně zvýšil. To ukazuje, že pokousání listů má významný vliv na chuťový profil tohoto čaje, který je díky tomu bohatší a aromatictější. Tento jev je výsledkem reakce rostliny, která na poškození reaguje tvorbou zmíněných proměnlivých sloučenin. Z obranného pohledu rostliny slouží tyto sloučeniny k přilákání skákavých pavouků, kteří se živí brouky Paoli, což představuje zajímavý obranný mechanismus (Drew, 2019).

(Huifan, 2021): **A** cikáda, kříška Paoli (*Jacobiasca Formosana*) **B** zdravé lístky čajovníku **C** pokousané lístky čajovníku

Brouk a čajoví farmáři tak spolu koexistují v harmonickém symbiotickém vztahu, který je pro obě strany výhodný. Díky něčeho tak drobného pak dochází k přeměně chemického složení čajových lístků, což v konečném důsledku obohacuje a zintenzivňuje chuťové nuance tohoto exkluzivního čaje.

2.3.3. Detailní popis procesu výroby Dongfang meiren cha

Výrobní proces čaje Dongfang Meiren se odlišuje řadou specifických kroků, které nejsou běžné u ostatních čajů oolong. Jedním z nich je ruční třídění čajových listů již během sběru, což vede k pomalejšímu sklizení. Čaje nejvyšší kvality sestávají z kombinace pupenů a dvou listů, které byly poškozeny (pokousány) křískou Paoli. To znamená, že sběrači musí nejdříve pečlivě vybírat tyto cenné pupeny a poté je postupně sklízet jeden po druhém (Valter, 2016, s.59).

Po sklizni lístků je prvním krokem jejich zavadnutí. Tento proces u čaje Oriental Beauty probíhá jak venku (*shai qing* 曬青), tak i v interiéru (*liang qing* 涼青). Venkovní sušení se obvykle odehrává na rozsáhlých plochách, často na střeších, kde lístky zůstávají asi čtrnáct hodin. Během nejteplejších poledních hodin se však kvůli intenzivnímu slunci používá ochranný kryt. Tento kryt je vyroben z černé, mírně průhledné tkaniny, kterou lze snadno elektricky navinout, pokud sluneční záření není příliš silné. V případě nepříznivého počasí nebo při zpracování vysoce kvalitních a prémiových čajů se lístky suší v interiérech. Tyto speciální čaje pak procházejí procesem zavadnutí výhradně v krytých prostorách (Hojo, 2007).

Po dosažení potřebné míry zavadnutí je čaj rozložen na hromadu, aby prošel procesem hnětení (*yao qing* 搖青). Běžné kvality Oriental Beauty jsou nejprve hněteny strojově, přibližně dvacet minut, a následně hněteny ručně. Na druhou stranu, čaje vyšší kvality jsou zpracovávány výhradně ručně, což zaručuje jejich jedinečnou kvalitu. Celý cyklus zavadnutí a hnětení se opakuje čtyřikrát, což zvyšuje expozici čajových listů kyslíku. Díky tomuto opakovanému procesu hnětení dosahuje oxidace v čaji úrovně přibližně 60 %. Tento postup přispívá k tomu, že se Oriental Beauty řadí mezi nejvíce oxidované oolong čaje (De, 2016, s. 65).

Dalším krokem v procesu přípravy Dongfang Meiren cha je jeho rozložení na hromadu a přikrytí látkou (*jing zhi* 靜置 / *wo dui* 臥堆). V tomto stadiu čaj zůstává v klidu přibližně 4 až

8 hodin. Tato fáze přispívá k dalšímu zvýšení míry oxidace v listech o 20 %. Po tomto procesu dosahuje čaj plné oxidace na úrovni 80 % (Wu, 2016, s. 66).

Nastává ohřev listů horkým vzduchem (*sha qing* 殺青), který efektivně zastavuje jakoukoliv další oxidaci. Teplota tohoto vzduchu se pohybuje kolem 280 stupňů Celsia, což nejen zabraňuje další oxidaci, ale také eliminuje enzymy zodpovědné za hořkost čaje (Hojo, 2007).

Následuje krok je specifický pro Dongfang Meiren cha a odlišuje ho od ostatních metod zpracování oolong čajů na Taiwanu. Lístky, které jsou ještě teplé, se pokryjí vlhkou tkaninou a tímto způsobem dochází k další oxidaci (Marshal, 2012). Díky tomuto kroku se lístky nejenže dále oxidují, ale také zvlhčují a změkčují (Cho, 2007).

Po půlhodinovém vychlazení čajových lístků následuje fáze rolování (*rou nian* 揉捻). Tento proces je klíčový pro narušení buněčných stěn v listech, což umožňuje uvolnění více aromatických látek. Techniky a frekvence rolování se mezi farmáři liší. Zatímco někteří dávají přednost mechanickému rolování, jiní se spoléhají na tradiční ruční metody. Po dokončení rolování se čajové lístky rovnoměrně rozprostrou a nechají odpočinout po dobu 30 minut.

Různé metody pražení (*hong pei* 烘焙) při nižších teplotách jsou klíčovým krokem v procesu výroby všech oolong čajů. Tento kritický proces u Dongfang Meiren cha trvá několik dní a jeho tajemství se tradičně předávají z generace na generaci.

Začíná se prvním, nejkratším pražením, známým jako "vodní" pražení (*shui pei* 水焙), které trvá přibližně tři hodiny. Během této fáze jsou čajové lístky rovnoměrně rozloženy na tácy, jež se následně vkládají do velké pece v horizontálních vrstvách. Tento úvodní krok zajistí odstranění vlhkosti z lístků.

Mezi jednotlivými praženími probíhá třídění čaje (*fan ji* 分級). Nejdříve se čaj prosívá skrze bambusové sítko, kde se odstraňují drobné části a úlomky, tzv. "fannings", které se dále používají pro výrobu čajů v sáčcích. Větší lístky se pak ručně třídí podle velikosti a kvality. Tento proces je nezbytný pro další pražení, jelikož čaje různých kvalit vyžadují odlišný přístup.

Nižší kvality se praží intenzivněji, aby se maskovaly jejich nedostatky nebo pro usnadnění smíchání s čaji z jiných farem. Nejvyšší kvality čaje jsou vyrobeny pouze z pupenů a nemíchají se.

Druhé, finální pražení se skládá ze tří fází a provádí se na kulatých bambusových tácech zahřívaných zespodu. První fáze, "zuo jing bei" (做驚焙), trvá asi dvě až čtyři hodiny a má za cíl "probudit" čajové lístky. Druhá fáze, "bei zhi di" (焙之蒂), obohacuje čaj o aroma a zvýrazňuje jeho jedinečné chutě. Poslední fáze, "bei xiang wei" (焙香味), zajišťuje, že si Oriental Beauty uchová svou unikátní chuť (Wu, 2016, s. 67). Někteří farmáři pro pražení čajů nejvyšší kvality používají dřevěné uhlí, což čaji dodává další rozměr výjimečnosti. Proces končí závěrečným tříděním a balením.

2.3.4. Jak se liší od zpracování jiných čajů oolong na Taiwanu

Čaje oolong jsou tradičně zpracovávány ve stylu Wuyi (武夷茶), který zahrnuje dvakrát pražení a dvakrát rolování. Jelikož čas zavadnutí není příliš dlouhý, výsledná oxidace je nižší.

Oproti tomu Dongfang Meiren cha stráví zavadnutím více času. Po úvodní fázi pražení následuje specifický krok, při němž se čajové lístky nechají krátce odpočinout pod vlhkou látkou. Lístky zůstávají teplé, což spouští proces mírného ohřívání a pravděpodobně urychluje oxidaci. Až poté, co čaj dostatečně vychladne, obvykle po půlhodinové pauze, se přistupuje k jeho rolování (*rou nian* 揉捻) (Marshall, 2012). Právě tento klíčový krok čaj Oriental Beauty výrazně odlišuje od jiných typů taiwanských oolong čajů a přispívá k jeho unikátnímu chuťovému profilu.

Zatímco aromatické složky běžných čajů oolong se formují díky řadě enzymatických reakcí, které probíhají v procesu výroby čaje, speciální chuť a aroma čaje Dongfang Meiren cha jsou výsledkem reakcí vznikajících už díky pokousání lístků Paoli (Huifan, 2021).

Nejvýraznějším rozdílem mezi již sušeným oolong čajem a Dongfang Meiren cha je jejich vzhled, který je přímo spojen se způsobem jejich zpracování. Čaj Oriental Beauty se vyznačuje svým vzhledem v podobě proužků, které jsou ozdobeny bílými "chloupky", a jeho lístky se pyšní jasně červenými, žlutohnědými a černými odstíny. Oproti tomu oolong čaj, prochází během svého zpracování intenzivním hnětením, což mu dodává charakteristický

kulovitý tvar (Zhang, 2016). Tento rozdíl v jejich vzhledu je natolik výrazný, že si jej všimne každý již na první pohled.

(Zhang, 2016): Dongfang Meiren cha (nalevo), Oolong čaj (napravo)

Co se týče chuťového profilu. Ve srovnání s běžným čajem oolong je Dongfang Meiren cha nejen obohacen o medové aroma, ale taktéž mírně sladší a jemnější chuti. A i po delším luhování nemá trpkou chuť.

Na Taiwanu se brouček Paoli stává klíčovým nejen při výrobě oblíbeného čaje Oriental Beauty. V poslední době získává medová chuť, kterou tento hmyz čajům dodává, stále větší popularitu. Tento trend přispěl k rozvoji široké škály nových druhů čajů. V dnešní době se tak mezi čaje charakteristické svou medovou příchutí řadí červený čaj s příchutí medu (*mi xiang hongcha* 蜜香紅茶), oolong s medovou příchutí (*mi xiang wulong* 蜜香烏龍) a také Guifei oolong (*guifei wulong* 貴妃烏龍). Dále pak zelený čaj s příchutí medu (*mixia lucha* 蜜香綠茶), nebo červený oolong s medovou příchutí (*mixia hong wulong* 蜜香紅烏龍) a další (Fu, 2022).

Rozlišení mezi úrovněmi fermentace a pražení u červeného čaje s medovou příchutí, Dongfang Meiren cha a oolong čaje s medovou příchutí lze shrnout následovně:

Pokud jde o stupeň fermentace, pořadí od nejvyššího k nejnižšímu je: červený čaj s medovou příchutí, následovaný Oriental Beauty, a nakonec Medový oolong. Ve vztahu k úrovni pražení, Medový oolong zaujímá nejvyšší pozici, za ním následuje Oriental Beauty a na posledním místě se umísťuje červený čaj s medovou příchutí (Zhang, 2016).

Jak tedy můžeme vidět, stupeň fermentace má nejvíce medový červený čaj, zato Oriental Beauty má větší stupeň fermentace, než oolong s příchutí medu, u kterého je ale úroveň pražení největší.

Výrobní proces Dongfang Meiren cha je tedy vysoce specializovaný a odlišný od ostatních oolong čajů, vyžadující pečlivé ruční zpracování a znalosti předávané skrz generace farmářů. Klíčovým aspektem je vysoká míra oxidace a fermentace čajových lístků, dosahující hodnot okolo 80 %, což je částečně díky zavadnutí lístků na slunci a v interiéru a mírnému svlažování před jemným rolováním. Zvláštní roli v procesu hraje kříška Paoli, jejíž pokousání lístků spouští chemické reakce, jež přinášejí čaji unikátní medové a ovocné nuance. Tento čaj se odlišuje také specifickými kroky výroby, jako je ruční třídění, opakované zavadnutí a hnětení, specifické pražení a rolování, které společně formují jeho jedinečný chuťový profil. Porovnání s jinými čaji oolong ukazuje, že Dongfang Meiren cha má specifický vzhled a chuť, lišící se vyšší oxidací, což jej činí výjimečným mezi oolong čaji na Taiwanu.

2.4. CENA DONGFANG MEIREN CHA

Oriental Beauty se odjakživa řadil mezi dražší čaje. Jeho cena byla vysoká již od počátků výroby, kdy farmáři dokázali prodat svou „poškozenou“ sklizeň za mnohem vyšší cenu, než bylo obvyklé u ostatních oolong čajů. Tento čaj se vyrábí výrazně menším objemem ve srovnání s jinými oolong čaji, a to povětšinou pouze jednou ročně. Jeho výroba je navíc značně složitější, začínající pokousáním listů kříškou Paoli, přes opakované zavadnutí a hnětení až po speciální krok ve výrobním procesu, který zahrnuje použití navlhčené látky a vyústí v náročné pražení.

Dongfang Meiren cha si zachovává tradiční metody zpracování, což ho odlišuje od většiny taiwanských oolong čajů, které v průběhu let své zpracovatelské postupy modernizovaly (Marshal, 2012).

2.4.1. Kategorie kvality

Dnes je možné nalézt čaj Oriental Beauty produkovaný téměř po celém Taiwanu. Toto je způsobeno tím, že místní farmáři se snaží vytvořit vlastní verze čaje Dongfang Meiren z jejich letních sklizní čajů oolong. Ačkoliv tyto čaje mohou dosahovat dobré kvality, není možné

je srovnávat s těmi nejlepšími exempláři Dongfang Meiren pocházejícími z Hsinchu (*Xinzhu* 新竹). V této oblasti se totiž pravidelně pořádají prestižní čajové soutěže Oriental Beauty, které motivují místní producenty k výrobě čajů absolutní špičkové kvality. Čaje, které na těchto soutěžích získají nejvyšší ocenění, pak na lokálním trhu dosahují mimořádně vysokých cen. Nejlepší čaje jsou vyrobeny výhradně z kultivarů Qingxin Damao (青心大有), přičemž unikátní půda a terén v oblasti Hsinchu jsou klíčové pro dotváření charakteristických chutí těchto špičkových variant Dongfang Meiren cha (Chen, 2008).

2.4.2. Faktory ovlivňující jeho cenu

Pro výrobu tohoto čaje je klíčovým krokem specifické nakousání čajových lístků křísky Paoli. Tento proces vyvolá obrannou reakci rostliny, která se projevuje uvolňováním chemických látek. Tyto látky nejenže obohacují čaj o jedinečné aroma, ale také mu propůjčují lahodnou chuť, která evokuje med, květiny a vysoce ceněný nádech muscatelu.

Ačkoliv je pro výrobu čaje klíčovým prvkem pokousání listů čajovníků křísky Paoli, nezaručuje to automaticky, že všechny takto vyráběné čaje jsou organické. Ve skutečnosti pouze několik čajů Dongfang Meiren splňuje skutečné bio standardy (Wu, 2016, s.65). Farmáři se naučili perfektně načasovat aplikaci pesticidů na čajové keře, aby odstranili škodlivý hmyz, ale zároveň ponechali křísky Paoli. Přesto mnoho z nich stále spoléhá na chemická hnojiva a herbicidy. Přejít na plně organické pěstování čaje představuje výzvy včetně vyšších nákladů, rizik spojených s přechodem na zcela bio odrůdy a diskusí o revizi standardů pro bio certifikaci. Tyto faktory odrazují řadu farmářů od přechodu na organické pěstování. V důsledku toho jsou čaje, které jsou certifikovány jako bio, výrazně dražší (Marshall, 2016).

Faktory ovlivňující cenu čaje zahrnují mimo jiné i kvalitu sklizně, která se může lišit v závislosti na řadě podmínek, jako jsou počasí, typ půdy a nadmořská výška, kde čaj roste. Obecně platí, že čím vyšší je kvalita čaje, tím je jeho cena vyšší.

Důležitou roli v kvalitě sklizně hraje též ruční sběr, který je zásadní pro nejvyšší sorty čaje Dongfang Meiren, jelikož tento způsob sběru je mnohem pracnější a časově náročnější než sklizeň strojová. Ruční sběr nejenže zajišťuje lepší kvalitu čaje, ale také přispívá k vyšším výrobním nákladům, což se odráží v konečné ceně čaje. Navíc některé klíčové procesy výroby, jako je sušení nebo hnětení, jsou u nejlepších sort Oriental Beauty prováděny výhradně ručně, což dodává čaji na jeho jedinečnosti a hodnotě (Wu, 2016, s. 65).

Oriental Beauty je produkován jen jednou ročně a v omezeném množství kvůli specifickým požadavkům na jeho výrobu a geografickému omezení na určité oblasti Taiwanu. Tato omezená dostupnost čaje, rovněž přispívá k vyšší ceně tohoto exkluzivního čaje (Leong, 2020).

V neposlední řadě je čaj Dongfang Meiren mezinárodně uznávaný a vysoce ceněný pro svou jedinečnou chuť a aroma. Nejenže čaj v průběhu let získal několik prestižních ocenění, byl též vysoce hodnocen v čajových soutěžích. Tyto faktory společně zvyšují jeho hodnotu na trhu. Nejvyšší kvality Oriental Beauty tak dosahují vysokých cen a jsou často prodány ještě před samotnou výrobou, což svědčí o jejich výjimečném postavení mezi čaji.

Cena čaje Dongfang Meiren se tak odvíjí od kombinace faktorů, jako jsou výrobní náklady, omezená dostupnost, jedinečný způsob přípravy a prestiž získaná díky oceněním. Hypotéza, že se čaj řadí k čajům s poměrně vysokou cenou, což je způsobeno jeho velmi specifickou a odlišnou přípravou, se tak ukázala jako pravdivá.

2.4.3. Srovnání cen Dongfang Meiren cha a ostatních taiwanských čajů

Již článek publikovaný v roce 1933 v časopise „Taiwan’s Tea Industry“ charakterizuje čaj Oriental Beauty jako „Vysoce kvalitní čaj v hodnotě tisíc Yenů“, tedy s cenou dosahující až tisíce Yenů za 100 jinů. V té době se cena za 1 jin (cca 500 g) běžného červeného čaje pohybovala kolem 1 Yenu, zatímco cena za jin prvotřídního čaje se mohla vyšplhat až na 10 Yenů (Marshall, 2014).

Dongfang Meiren cha je nyní dostupný i v České republice, přičemž cena se mění v závislosti na oceněních získaných v soutěžích, jak jsme již dříve zmínili. Ačkoliv je možné tento čaj zde zakoupit, najít kvalitní druhy bývá obtížné a v kamenných či online obchodech se objevují jen výjimečně. Takovéto čaje se pak pohybují okolo 800 - 1 200 korun českých za 100 g (Valter, 2016, s.59).

Nejvyšší sorty Dongfang Meiren cha vyráběného dnes můžou vystoupat dokonce na dvacet tisíc taiwanských dolarů (5 000 korun českých) za 100 g (Wendy, 2018). Toto z něj dělá jeden z nejdražších taiwanských oolong čajů. Takto vysoká cena je výsledkem kombinace velmi specifické přípravy, potřeby křísky Paoli, kvalitou sklizně a jejím případným ručním

sběrem, unikátními kroky v procesu výroby, omezeným množstvím prvotřídních sort a v neposlední řadě jeho mezinárodním uznáním a certifikáty ocenění kvality.

Na druhou stranu čaje oolong jsou, co se týče ceny, více přístupné. V našich končinách si tyto čaje můžeme pořídit již za ceny okolo 400–600 korun českých za 100g čaje.

Jak je tedy patrné, cena Dongfang Meiren cha je až mnohonásobně krát vyšší než cena běžného oolong čaje z Taiwanu.

2.5. DONGFANG MEIREN CHA A ZDRAVÍ

Čaje oolong jsou všeobecně známy pro své pozitivní zdravotní účinky. Podle čínských záznamů existuje množství případů lidí, kteří zaznamenali pokles tělesné hmotnosti díky každodenní konzumaci dvou až tří šálků oolong čaje. Podle profesora Ryu mají oolong čaje, společně s čaji červenými a zelenými, významný přínos v prevenci onemocnění způsobených kontaminovanými potravinami. Tento zdroj také uvádí, že oolong čaj může pomáhat v boji proti tvorbě krevních sraženin (Chow, 1998).

2.5.1. Zdravotní přínosy a vlivy pití Dongfang meiren cha

Jak bylo řečeno výše, aby farmáři efektivněji přilákali křisky Paoli na čaj Oriental Beauty, je důležité, že tento čaj není ošetřen pesticidy. Tato přírodní metoda nejenže zajišťuje přítomnost kříšek, které přispívají k jeho jedinečné chuti, ale také zvyšuje celkové zdravotní přínosy čaje. Díky tomu je čaj Oriental Beauty zdravější než většina tradičních oolong čajů (Chen, 2020).

Dongfang Meiren cha je též bohatý na složky, které mají vědecky podložený pozitivní dopad na zdraví lidského těla. Mezi tyto složky patří polyfenoly, katechiny, flavonoidy, stejně jako vitamíny a minerální látky. Polyfenoly, ve spojení s kofeinem, posilují proces metabolismu živin, což v praxi znamená zlepšení a zrychlení trávicího procesu. Díky tomu může tento čaj přispět k efektivnějšímu a rychlejšímu trávení. Antioxidanty a polyfenoly hrají klíčovou roli v regulaci krevního tlaku. Konzumace tohoto čaje tak může přispět ke snížení rizika vzniku krevních sraženin a infarktu (Chow, 1998).

Oriental Beauty obsahuje antioxidanty včetně vitamínu C, které jsou velmi prospěšné pro eliminaci volných radikálů v těle a pomáhají zpomalovat proces stárnutí. Čajové polyfenoly jsou silné antioxidanty, které mohou zabránit poškození buněk a snížit riziko chronických onemocnění. Kromě toho se ukázalo, že je Oriental Beauty vysoce účinný při podpoře metabolismu, hubnutí a zdraví trávení. Tyto jeho antioxidační vlastnosti též pomáhají redukovat vrásky a další známky stárnutí. Pravidelná konzumace tohoto čaje tak má potenciál učinit pleť jasnější a zdravější (Huang, 2021).

Antioxidanty, minerály a vitamíny hrají klíčovou roli ve zvyšování odolnosti imunitního systému. Tím pomáhají snižovat riziko vzniku infekcí a zánětlivých procesů v organismu.

Kromě prospěšných účinků na fyzické zdraví má Dongfang Meiren cha také pozitivní účinky na duševní a emocionální rovnováhu. Tento čaj obsahuje theanin, přírodní složku, která efektivně podporuje zlepšení koncentrace a soustředění, zatímco současně napomáhá k uvolnění mysli i těla, čímž efektivně redukuje stres a pocity úzkosti. V důsledku toho se Oriental Beauty stává ideálním nápojem pro relaxaci a meditaci, který lidem pomáhá dosáhnout vnitřní a vnější rovnováhy (Huang, 2021).

Dongfang Meiren cha se řadí do skupiny takzvaných GABA oolong čajů (GO). GABA je zkratkou pro Gamma-Aminobutyric Acid (Kyselina gama-aminomáselná), která je známá pro své uklidňující účinky na nervový systém. Studie „Versatile Effects of GABA Oolong Tea on Improvements in Diastolic Blood Pressure, Alpha Brain Waves, and Quality of Life“ (Lin, 2023), došla k závěru, že GO obsahují vysoké hladiny aminokyselin spolu s GABA, která skutečně přispívá k celkové relaxaci těla, a má také anti-hypertenzivní účinky (účinky proti vysokému krevnímu tlaku). Taktéž potvrdili, že denní konzumace GO může snížit tepovou frekvenci a krevní tlak. Účinně se zlepšily nejen alfa mozkové vlny, ale také celková kvalita života. Důkazy z této studie na lidech naznačují, že čaj GO může potenciálně sloužit jako přírodní zdroj pro alternativní terapii ke snížení zvýšeného krevního tlaku souvisejícího s duševním stresem (Lin, 2023).

Dongfang Meiren cha tak nejenže skvěle chutná a působí relaxačně, ale přináší i zdravotní výhody. Díky obsahu antioxidantů a živin podporuje imunitní systém, pomáhá snižovat krevní tlak a chrání před stresem. Takže i když si tento čaj vybereme pro jeho

jedinečnou chuť, můžeme se navíc těšit z pozitivních efektů na naše zdraví. Toto také potvrzuje hypotézu, že se tento druh čaje může chlubit nemálo zdravotními benefity.

2.6. DONGFANG MEIREN CHA V TAIWANSKÉ SPOLEČNOSTI

2.6.1. Kultura darů

V čínské společnosti se termínem "Ban shou li" (伴手禮) označují dárky, které se zvykem přinášejí jako projev pozornosti při návštěvě domova. Tento pojem se typicky aplikuje na populární dárky, jako jsou sladkosti, vína a čaje, jež jsou pro svou praktičnost v přepravě a přijatelnou cenu často vybírány jako ideální předměty k obdarování. Tyto delikatesy, oblíbené díky své skvělé chuti a výhodné ceně, představují perfektní způsob, jak vyjádřit úctu a přátelství (Chen, 2013).

Dárcovství čaje má také své místo v rámci svatebních obřadů. V minulosti v Číně obdržela nevěsta od rodiny ženicha dar čaje jako symbol respektu a bohatství. Důvod je ten, že byl čaj považován za nejcennější a nejdražší zboží na trhu. I v současnosti je zvykem, že nevěsta před svatbou obdrží dárek, jenž nese stejný název jako v minulosti "dar čaje" (*chali* 茶禮), ačkoliv již nemusí nutně obsahovat čaj (Chow, 1998).

Pan Marshal, který se již řadu let věnuje provozování webových stránek o čajích a kultuře jejich pití, na svém webu uvádí zajímavé postřehy o čajových darech v čínské společnosti. Z jeho slov vyplývá, že v Číně je obdarování čajem velmi rozšířeným zvykem, a to do té míry, že "*obvykle, pokud jste Číňan, dostáváte dárkové čaje rychleji, než je stiháte vypít*" (Marshal, 2014). Tento výrok nám umožňuje nahlédnout do bohaté tradice čajových darů v čínské kultuře, kde je takový dar běžnou a častou věcí.

Když mluví o výběru čaje jako dárku pro někoho, kdo už má k čaji alespoň základní vztah, pan Marshal doporučuje oolong čaje. Ty považuje za ideální "vstupní bránu" pro hlubší pochopení a užívání si čaje. Zvláště oceňuje oolong čaje pocházející z Taiwanu, a to pro jejich konzistentní kvalitu, na rozdíl od čajů z pevninské Číny, kde se kvalita může výrazně lišit (Marshal, 2010). Jinxuan (金萱) a Oriental Beauty jsou tak jeho nejoblíbenější čaje, které rád obdarovává. Tyto vybrané čaje považuje za ideální a praktické dárky a zároveň dodává, že jsou čaje celkově jeho oblíbený a praktický dar.

Darování darů je na Taiwanu obecně velmi důležitou součástí kultury i mezilidských vztahů. Čaj je jak v obchodním světě, tak i mezi přáteli a rodinou považován za vysoce ceněný dárek, symbolizující uznání a respekt.

2.6.2. Jak je Dongfang meiren cha vnímán taiwanskou společností

Na Taiwanu je dnes čaj Oriental Beauty spojován s tradicí a kulturou. Prostřednictvím praktického učení degustace čaje a přípravy čaje si čajovní mistři trénují svou smyslovou schopnost ocenit a ochutnávat různé čajové produkty. „*Tělo není jen médiem zkušenosti, ale také klíčem k uchopení kulturních konceptů. Pokud chcete pochopit, jak se kultura formuje, musíte nejprve pochopit, jak lidé prožívají svět a jak se mění způsob, jakým se cítí.*“ (Tian, 2022).

Na druhou stranu se v poslední době mladá generace Taiwanců stále více zajímá o západní trendy, což má vliv i na jejich preference v oblasti nápojů, zejména pak taiwanských čajů. Podle studie z roku 2020, autora Liou, mladí lidé na Taiwanu ve věku do třiceti let nevyhledávají tradiční čajové aroma a chutě tak, jak to činí starší generace nebo čajovní znalci. Studie s názvem „*Important Sensory, Association, and Postprandial Perception Attributes Influencing Young Taiwanese Consumers' Acceptance for Taiwanese Specialty Teas*“ (Liou, 2020) odhalila, že mladší generace nemá ocenění pro ovocné nuance, sladké dozvuky a medové aroma, které jsou mezi experty velmi ceněné. Místo toho preferují sladkou chuť, jemnost, osvěžující pocit v ústech a celkové čajové aroma. Tyto vlastnosti byly výrazně více zaznamenány u čajů oolong, zatímco červené čaje (*hongcha* 紅茶) byly hodnoceny jako „nepříjemné“ na pití (Liou, 2020). Tento posun v preferencích by mohl znamenat významnou změnu trendů na taiwanském trhu, kde by mohlo dojít k posunu od silných červených čajů k preferenci jemnějších chutí.

V praktické části naší studie se podrobněji zaměříme na to, jak Dongfang Meiren cha ovlivňuje vnímání národní identity a kulturního dědictví mezi Taiwanci. Získali jsme přímé a upřímné reakce od respondentů z Taiwanu na otázky spojené s touto problematikou.

III. PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Cíle výzkumu

Cílem výzkumu je porozumět, jak je Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty) ceněný a známý v taiwanské společnosti. Dále se výzkum zaměřuje na oblibu tohoto čaje jak v kultuře darů, tak i jako čaje pro pití. Cílem výzkumu je především pomoci zodpovědět výzkumné otázky:

1. Je Dongfang Meiren cha známým čajem v taiwanské společnosti?
2. Je Dongfang Meiren cha považován za vzácnější než ostatní oolong čaje na Taiwanu?
3. Jaký je jeho význam v kultuře darů na Taiwanu?
4. Jaký má Dongfang Meiren cha význam v taiwanské společnosti?

3.2 Metodika výzkumu

V rámci této bakalářské práce byla zvolena výzkumná metoda ve formě online dotazníkového šetření. Online dotazníky jsou zde vybrány z několika důvodů. Jedním z nich je geografická dostupnost, která umožňuje efektivně dosáhnout respondentů na Taiwanu. Nákladová efektivita přispívá k redukci finančních nároků tím, že odstraňuje potřeby fyzických materiálů a cestování. Pohodlí pro respondenty je dalším faktorem, protože mohou vyplnit dotazník kdykoli a kdekoli, což zvyšuje pravděpodobnost kvalitních odpovědí. Snadná distribuce a sběr dat přes online platformy zjednodušují logistiku a správu dat. Dále pak anonymita a soukromí, což jsou kritéria důležitá pro získání upřímných odpovědí.

Dotazník byl připraven speciálně pro obyvatele Taiwanu, proto byly otázky formulovány v čínském jazyce s použitím tradičních znaků. Při tvorbě některých otázek byla využita odborná literatura týkající se zkoumané problematiky.

Struktura dotazníku zahrnovala jak uzavřené, tak otevřené otázky, konkrétně 38 uzavřených a 8 otevřených otázek. Zatímco uzavřené otázky umožnily rychlou kvantitativní analýzu, otevřené otázky poskytly prostor pro rozšíření a prohloubení odpovědí, což přineslo kvalitativní rozměr do výzkumu. Tato kombinace obou typů otázek umožnila lepší a komplexnější pochopení zkoumaného tématu a zároveň přispěla ke zvýšení validity a spolehlivosti výsledků.

3.3 Realizace výzkumu

Otázky zařazené do struktury dotazníku byly odvozeny z výzkumných otázek a hypotéz, které byly definovány na začátku práce.

V období dvou měsíců, přesněji od začátku března do konce dubna 2024, odpovědělo v rámci tohoto výzkumu prostřednictvím online dotazníku celkem 81 Taiwanců ve věku mezi 20 a 60 lety.

Distribuce dotazníků probíhala nepravděpodobnostním výběrem skrze různé sociální sítě (Facebook a Instagram). Aby bylo zaručeno zodpovězení výzkumných otázek, které se týkají převážně významu Dongfang Meiren cha s ohledem na taiwanskou společnost, byli do výzkumu zahrnuti pouze obyvatelé s taiwanskou národností. Skupina zkoumaných subjektů tedy zahrnovala 81 uživatelů sociálních sítí, kteří byli taiwanské národnosti a jejichž věk se pohyboval mezi 20 a 60 lety.

3.4 Způsob zpracování výsledků

Sběr dat probíhal souběžně s přijímáním nových odpovědí prostřednictvím Google formulářů, které umožňovaly jejich automatické zpracování.

Čištění dotazníků bylo provedeno k odstranění nekonzistentních, chybných nebo duplicitních záznamů, které by mohly zkreslovat výsledky analýzy (Bryman, 2016).

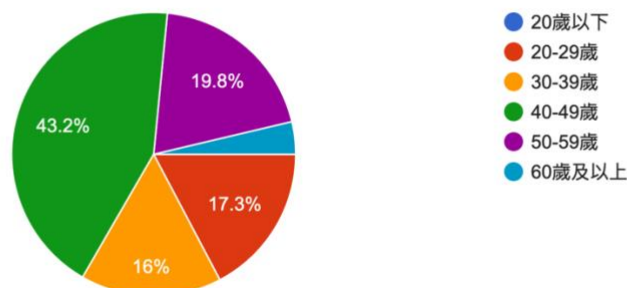
V rámci dotazníku byly zařazeny jak uzavřené, tak otevřené otázky, což umožnilo provést jak kvantitativní, tak kvalitativní analýzu dat. Pro vyhodnocení kvantitativních dat byla použita metoda deskriptivní statistiky, kde byla data analyzována podle frekvence výskytu odpovědí a procentuálního zastoupení jevů. Kvalitativní analýza se soustředila na otevřené textové odpovědi, což umožnilo hlubší pochopení a interpretaci obsahu, témat a vzorů v kontextu sledované problematiky.

3.5 Analýza online dotazníků

Pro analýzu dotazníků byla uplatněna metoda deskriptivní statistiky, přičemž se zkoumaly otázky relevantní pro testované hypotézy a výzkumné otázky. Aby byla zajištěna

snadnější orientace v textu, všechny otázky a odpovědi byly autorkou přeloženy z čínského jazyka do češtiny.

您的年齡
81 responses

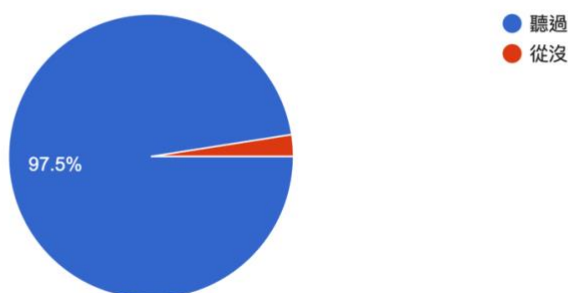

Graf 1: Věk respondentů

Věk respondentů se pohyboval od 20 let do více než 60 let. Nejpočetnější věkovou skupinou byli respondenti ve věku 40–49 let (35 respondentů), zatímco nejméně zastoupenou skupinou byli respondenti starší 60 let (3 respondenti).

Všichni účastníci průzkumu byli podle dotazníku taiwanské národnosti, což umožnilo zahrnutí jejich odpovědí do analýzy, jelikož byla splněna požadovaná národnostní kritéria.

您聽過東方美人茶嗎？
81 responses

Graf 2: Slyšeli jste o Oriental Beauty? (modrá: slyšel/a, červená: neslyšel/a)

Z 81 dotazovaných o čaji Dongfang Meiren slyšelo celkem 79 respondentů. Ostatní 2 respondenti nikdy o tomto čaji neslyšeli. Což ukazuje, že většina Taiwanců tento čaj buď zná, nebo se s ním již setkala.

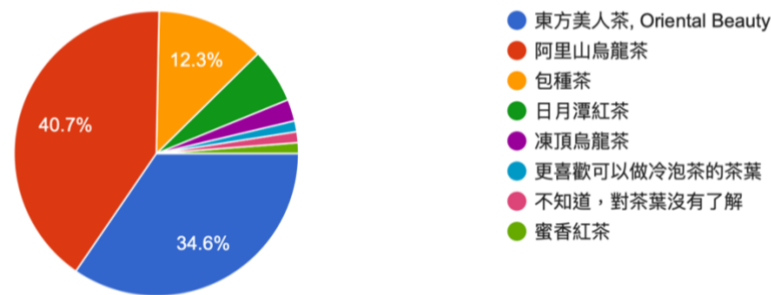
Pro účely a cíl dotazníku bylo tedy použito celkem 81-2 = 79 odpovědí respondentů, kteří již o tomto čaji slyšeli. Zbývající 2 odpovědi byly z analýzy dotazníku vyřazeny, neboť by pro účely tohoto výzkumu nebyly relevantní.

Na otázku, zda již respondenti ochutnali Dongfang Meiren cha, odpovědělo 10 respondentů záporně a 69 kladně. Pokud respondenti odpověděli kladně, byli dále dotázáni otevřenou formou na popis chuti tohoto čaje. Otevřenou odpověď využilo 52 respondentů, přičemž pro výzkum relevantní byly tyto odpovědi: 21 tázaných uvedlo, že si pamatuje jeho „*Sladkou chuť s ovocnými tóny*“. 3 respondenti dokonce vzpomněli jeho „*Medovou chuť a osvěžující dozvuk*“. Tyto odpovědi nám umožnily odhalit určitou úroveň povědomí o tomto čaji mezi respondenty.

Zajímavý vhled přinesla otevřená otázka, zdali respondenti ví něco o původu tohoto čaje, či o jeho jméně. Ze všech dotazovaných totiž odpovědělo 7 a vykazali tak vyšší znalost tohoto čaje: „*Čaj má v historii Taiwanu jedinečný význam. V minulosti existovaly doby, kdy samotný čajový průmysl představoval 90 % celkové hodnoty exportu Taiwanu. Nejoblíbenějším vývozním artiklem v Evropě byl v té době Oriental Beauty, a to pro své jedinečné ovocné a medové aroma se tento čaj stal horkou komoditou na mezinárodním trhu. Čajový nálev Oriental Beauty má po uvaření jantarovou barvu. Čajové lístky jsou okusovány malými zelenými broučky, což pak lístkům dodává specifické květinové, ovocné a medové aroma. Protože jsou jeho čajové pupeny jsou krátké a bílé, říká se mu též oolong Bílý chlup (白毫烏龍)*“.

Stejný respondent pokračuje příběhem: „*Existuje takový příběh: Před sto lety představil britský obchodník tento čaj anglické královně, uvařil jej v křišťálovém šálku a sledoval, jak lístky tančí ve vodě. Byl ohromen tímto jedinečným kouzlem. Vzhledem k tomu, že čaj Oriental Beauty se proslavil již brzy a vyrábí se v mnoha oblastech, má na různých místech různá jména. Dříve známý jako Fanzhuang Oolong (番莊烏龍), lidé Hakka mu také říkají PengFeng (膨風茶), čaj Yanfeng (煙風茶) či Yanzi cha (蜒仔茶)*“. I jiný respondent uvedl své znalosti jmen tohoto čaje: „*Nazývá se čaj PengFeng, či FenFeng, čaj FuShou a FanZhuang oolong. Lidé ho nazývají také čaj BingFeng, čaj YanFeng nebo čaj Yanzi*“.

Následně se diskutovalo o jeho unikátnosti a výjimečnosti, což zdůraznilo i jeho vzácnost.

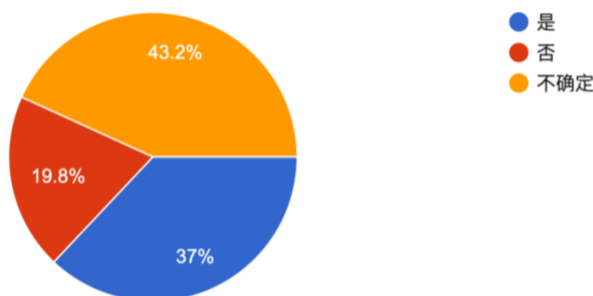

Graf 3: Který taiwanský čaj je podle vás nejunikátnější? (červená: Ali Shan oolong, oranžová: Bao Zhong, zelená: Sunmoon lake čaj, fialová: DongDing oolong)

Na uzavřenou otázku „Který taiwanský čaj je podle vás nejunikátnější?“ uvedlo 33 respondentů (přibližně 40 %) čaj Alishan oolong (*alishan wulongcha* 阿里山烏龍茶), zatímco čaj Dongfang Meiren cha zvolilo 24 dotazovaných (přibližně 34 %). Další 10 respondentů (asi 12 %) označilo za nejunikátnější taiwanský čaj Bao Zhong (包種茶).

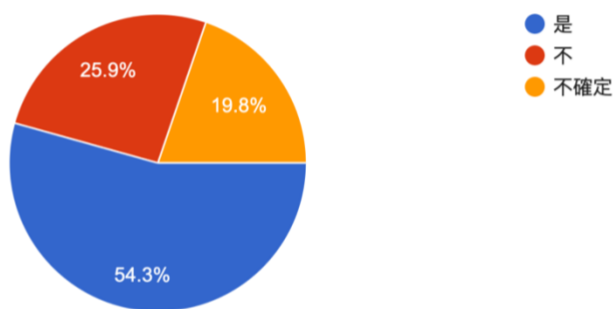
Následně byli respondenti dotázáni na hodnocení specifických charakteristik čaje Dongfang Meiren, jako jsou aroma, chuť a kulturní význam, ve srovnání s jinými oolong čaji na Taiwanu. Celkem 61 respondentů souhlasilo, že aroma tohoto čaje je zcela unikátní, zatímco zbývajících 18 respondentů považovalo jeho aroma za podobné ostatním oolong čajům. Podobné výsledky byly zaznamenány i v hodnocení chuti, kde 53 respondentů uvedlo, že Oriental Beauty má unikátnější chuť než jiné oolong čaje.

Co se týče kulturního významu, 48 dotazovaných uznalo, že Dongfang Meiren cha má jedinečnější a unikátnější kulturní význam, zatímco 23 respondentů si myslí, že jeho kulturní význam je podobný jako u ostatních oolong čajů na Taiwanu.

Graf 4: Myslíte si, že je čaj Oriental Beauty jedinečnější než ostatní taiwanské čaje? (modrá: ano, červená: ne, oranžová: nejsem si jistý/á)

Otázka „Myslíte si, že je čaj Oriental Beauty jedinečnější než ostatní taiwanské čaje?“ byla předložena s přímými odpovědními možnostmi ano, ne, nejsem si jistý/á. Na tuto otázku odpovědělo 30 respondentů, že ano, čaj je jedinečnější než ostatní taiwanské čaje. Naopak 14 respondentů se domnívá, že tomu tak není, a 35 dotazovaných si nebylo jistých svou odpovědí.

Graf 5: Je Dongfang Meiren cha běžně dostupným čajem na Taiwanu? (modrá: ano, červená: ne, oranžová: nejsem si jistý/á)

Ohledně dostupnosti čaje Oriental Beauty se vyjádřilo 44 respondentů (54 %), že je tento čaj běžně dostupný. Naopak 21 respondentů (26 %) uvedlo, že se s ním setkává méně často, a 16 dotazovaných (20 %) nemělo na tuto otázku jasný názor.

Když byli dotázáni na celkovou dostupnost a frekvenci setkání s čajem Dongfang Meiren cha v obchodech, 72 % respondentů uvedlo, že tento čaj vidí v obchodech méně často než jiné taiwanské čaje.

Otázky ohledně čajových darů začali průzkumem, kolik respondentů dává čaj jako dar při různých příležitostech. Velmi často obdarovává čajem 42 dotazovaných. Dále 21 respondentů uvedlo, že čaj daruje jen zřídka, a 16 respondentů nikdy čaj jako dárek neobdarovalo. Těchto 16 respondentů bylo z dalších otázek týkajících se preferencí v oblasti čajových dáreků vyřazeno. V následujících dotazech, zaměřených na obdarování čajem bylo proto započítáno pouze $79-16=63$ respondentů.

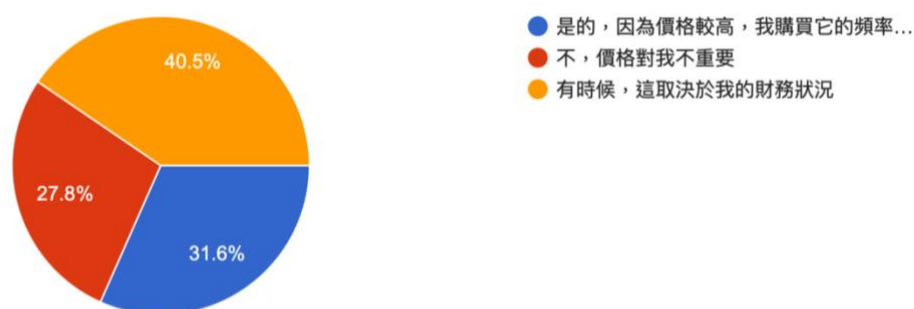
Na otázku „Kolikrát jste v minulosti darovali Oriental Beauty?“ odpovědělo 27 respondentů, že tento čaj ještě nikdy nedali jako dárek, zatímco 36 uvedlo, že jej darovali alespoň jednou. Co se týče preference čaje při výběru dárku, 5 respondentů (6 %) uvedlo, že dávají přednost Dongfang Meiren cha před jakýmkoli jiným čajem. Dalších 37 respondentů

tento čaj preferuje jen někdy a 21 respondentů vybírá pro darování jiné čaje, jako jsou Ali Shan oolong nebo čaj červený.

Na otevřenou otázku, proč si vybírají Oriental Beauty jako dárek, odpovědělo 33 osob, že tento čaj reprezentuje tradiční taiwanskou kulturu.

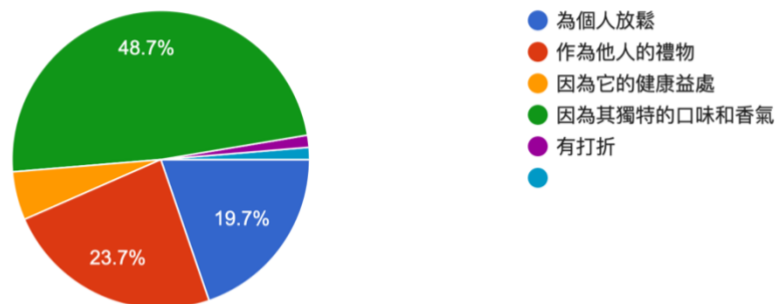
Nyní se vrátíme k celkovému počtu 79 respondentů a zaměříme se na otázky týkající se ceny Dongfang Meiren cha.

Když byli respondenti uzavřenou otázkou dotázáni, zda považují cenu čaje Oriental Beauty ve srovnání s ostatními čaji za vysokou, 48 respondentů uvedlo, že cena tohoto čaje je skutečně vyšší. Pouze 7 respondentů považovalo cenu za přívětivou a 24 osob uvedlo, že je srovnatelná s cenami jiných čajů.

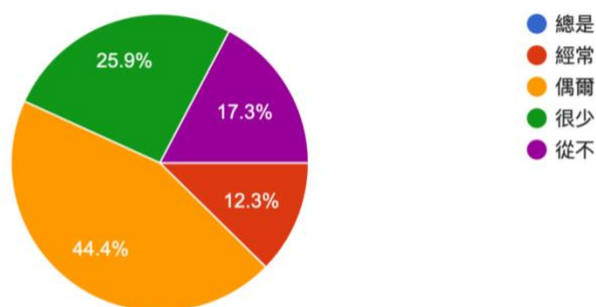
Graf 6: Ovlivní vysoká cena Oriental Beauty vaše rozhodnutí o koupi? (modrá: ano je, červená: není pro mě důležitá, oranžová: občas, záleží na finanční situaci)

Následovala uzavřená otázka: „Ovlivní vysoká cena Oriental Beauty vaše rozhodnutí o koupi?“. Z odpovědí vyplývá, že pro 25 respondentů je vysoká cena vždy rozhodujícím faktorem. Pro 32 dotazovaných cena čaje ovlivňuje jejich rozhodnutí někdy a v závislosti na finanční situaci. Pro 22 respondentů cena při rozhodování nehraje žádnou roli.

Graf 7: Jaký je váš hlavní důvod, pro koupi Oriental Beauty? (modrá: osobní relaxace, červená: dárek jiným, oranžová: zdravotní benefity, zelená: jeho chuť a vůně, fialová: sleva)

Dotazník dále obsahoval volitelnou otázku: „Jaký je váš hlavní důvod, pro koupi Oriental Beauty?“, na kterou odpovědělo 76 účastníků. Nejčastěji, a to v 37 případech, respondenti uvedli, že si čaj kupují kvůli jeho chuti a vůni. Dalších 18 respondentů tento čaj kupuje především kvůli jeho využití jako dárek. Pouze 4 účastníci průzkumu zmiňují zdravotní benefity jako hlavní důvod koupě, zatímco 15 lidí uvedlo, že jejich hlavním důvodem je osobní relaxace.

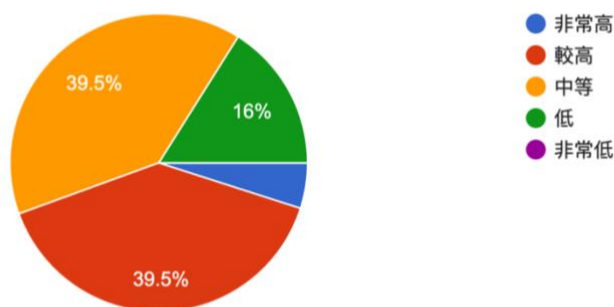
Graf 8: Když chcete chvíli osobní relaxace, jak často se v rámci své relaxační rutiny obracíte na Oriental Beauty? (červená: často, oranžová: občas, zelená: zřídka, fialová: nikdy)

V rámci osobní relaxace byly položeny otázky: „Když chcete chvíli osobní relaxace, jak často se v rámci své relaxační rutiny obracíte na Oriental Beauty?“ a „Pokud pijete čaj Oriental Beauty pro relaxaci, jak na vás tento čaj působí?“. Z respondentů 10 (12 %) uvedlo, že po tomto čaji sahají často, 36 respondentů (44 %) ho používá občas a 21 (26 %) jen zřídka. Dvanáct respondentů tento čaj pro relaxaci zatím nevyzkoušelo.

Respondenti, kteří čaj pili za účelem relaxace (celkem 66 osob), byli také dotázáni na to, jak na ně Dongfang Meiren cha působí. Šestnáct z nich uvedlo, že se cítí velmi uvolněně a

klidně, 27 respondentů cítilo pouze mírné zlepšení svého stavu. Ostatní si nebyli jisti účinky tohoto čaje.

Následovaly otázky ohledně vlivu tohoto čaje z hlediska významu v taiwanské společnosti, které nám poskytly lepší porozumění jeho pozici a roli v rámci kulturního kontextu.

Graf 9: Jak hodnotíte společenský význam Oriental Beauty v taiwanské společnosti? (modrá: velmi vysoký, červená: vysoký, oranžová: střední, zelená: nízký)

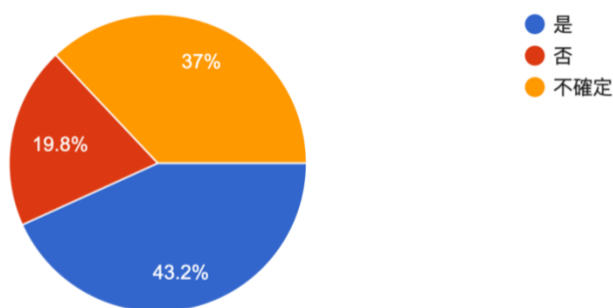
Na otázku „Jak hodnotíte společenský význam Oriental Beauty v taiwanské společnosti?“ odpovědělo 36 respondentů, že má vysoký až velmi vysoký význam. Dalších 32 osob hodnotilo jeho význam jako střední, zatímco 15 respondentů vnímá význam Dongfang Meiren cha pro taiwanskou společnost jako nízký.

Otevřená otázka, poskytla respondentům prostor pro rozšířené vyjádření: „Jaké faktory podle vás přispívají k vysoké hodnotě Oriental Beauty v taiwanské společnosti?“. Mezi odpověďmi se objevovaly názory jako „Kulturní příběhy a symbolika“, „Jeho unikátnost“, a „Vzácnost čaje“. Další zmiňovali: „Byl vynalezen na Taiwanu“, „Jedinečnost Taiwanu“, a „Jeho kulturní a osobitý charakter“. Dva respondenti zdůraznili jeho „jedinečnou chuť“. Jedna zajímavá odpověď zněla: „*Oriental Beauty je speciální čaj, který byl vyvinut lokálně a je jedinečný pro Taiwan, což činí jeho chuť neopakovatelnou*“. Naopak jeden z respondentů vyjádřil názor: „*Osobně si nemyslím, že čaj Oriental Beauty má vysokou hodnotu, nicméně je často zmiňován v médiích*“.

Následovala uzavřená otázka zaměřená na kulturu: „Myslíte si, že Oriental Beauty odráží tradiční taiwanskou čajovou kulturu?“, na kterou 49 respondentů (60 %) odpovědělo kladně. Třicet osob nebylo ve své odpovědi jistých.

Otevřená otázka: „Co podle vás tento čaj znamená pro taiwanskou kulturu?“ pro tento výzkum přinesla hluboké odpovědi od respondentů. Mezi nimi se objevily názory zdůrazňující tradici, jako například: „Zachování čajové kulturní tradice.“, „Šetrnost, tradice, inovace.“, „Unikátní a tradiční.“ a „Dědičnost čajové kultury“. Odpovědi také reflektovaly jeho jedinečnost: „Jeden z těch unikátních čajů.“, „Je to jedinečnost.“ a „Taiwanský jedinečný čaj představuje taiwanskou jedinečnost.“. Dále se objevila i myšlenka „Význam úřednicko-obchodních výměn“. Jeden z respondentů se podrobně rozepsal: „Aby taiwanská kultura zůstala ceněná, je zapotřebí uznání a vítězství. Proto čaj Oriental Beauty, který získává ocenění a certifikáty, přispívá k udržení této hodnoty.“ což přineslo nový pohled na vnímání tématu.

Graf 10: Myslíte si, že je Oriental Beauty důležitá součást taiwanské národní identity?
(modrá: ano, červené: ne, oranžová: nejsem si jistý/á)

Další uzavřená otázka hodnotila, zda je Dongfang Meiren cha považován za důležitou součást taiwanské národní identity. Třicet pět respondentů (43 %) se vyjádřilo, že ano, je to důležitý prvek. Naopak 14 lidí tento názor nesdílelo a 30 dotazovaných (37 %) se nedokázalo rozhodnout.

Na otevřenou otázku „Máte nějaké osobní zkušenosti nebo příběhy související s Oriental Beauty, které by zdůraznily jeho hodnotu v taiwanské společnosti?“ reagovalo pouze tři respondenti. První zmínil, že „Je to symbol postavení.“ Dvě další odpovědi se týkaly čajových darů: „Vzhledem k jeho pověsti a ceně je pro obdarované snazší pochopit a cítit, že je dar cenný a tudíž, že si jej člověk váží.“ a „Je to dobrá volba pro zahraniční přátele“.

Uzavřená otázka: „Jak byste srovnal Oriental Beauty s jinými taiwanskými čaji z hlediska prestiže a uznání?“ odpovědělo 13 osob, že Oriental Beauty je nejprestižnější. Dalších 40 respondentů uvedlo, že jeho prestiž je srovnatelná s jinými renomovanými taiwanskými čaji.

Šestnáct účastníků si myslí, že existují i další taiwanské čaje s vyšší prestiží, zatímco 10 dotazovaných si nebylo jistých svou odpovědí.

Na konci dotazníku měli respondenti možnost vyjádřit se otevřeně na otázku: „Máte nějaké osobní zkušenosti nebo příběhy spojené s čajem Dongfang Meiren, které byste chtěli sdílet?“ Dvě odpovědi poukázaly na darování tohoto čaje: „*Je to výborná volba pro dárky.*“ a „*Obvykle ho dostávám jako dárek od jiných.*“

Jedna respondentka sdílela svůj osobní zážitek: „*Když jsem tento čaj poprvé ochutnala, okouzilo mě jeho jedinečné ovocné aroma a od té doby jsem si ho oblíbila. V létě ho často podávám jako osvěžující ledový nápoj.*“ Též byla zmíněna rodinná tradice: „*Je to oblíbený čaj mého otce!*“

Analýza dotazníků ukázala, že Dongfang Meiren cha je mezi Taiwanci dobře známý a ceněný čaj, který se vyznačuje svým unikátním aromatem a chutí. Většina respondentů tento čaj ochutnala a příznivě hodnotila jeho sladkou chuť s ovocnými a medovými tóny. Čaj je také významně spojen s taiwanskou kulturou a historií, což potvrzuje jeho roli v zachování čajové kulturní tradice a jako symbol národní hrdosti. Výsledky také naznačují, že i přes jeho vysokou cenu, mnozí lidé čaj považují za důležitou součást své relaxace a kulturní identity. Vzhledem ke své prestiži a historickému významu je čaj často využíván jako dárek, přičemž je vnímán jako reprezentant tradiční taiwanské kultury. Celkově výzkum potvrdil, že Dongfang Meiren cha má silný společenský, kulturní a symbolický význam pro obyvatele Taiwanu.

3.6 Zodpovězení výzkumných otázek

Nyní již budou zodpovězeny čtyři výzkumné otázky, které byly stanoveny v úvodu práce:

3.6.1. Je Dongfang Meiren cha známým čajem v taiwanské společnosti?

Z výsledků dotazníků vyplývá, že Dongfang Meiren cha je mezi Taiwanci velmi známým čajem, o kterém slyšelo nebo se s ním setkalo 97 % dotázaných. Většina z nich tento čaj také ochutnala a měla tak možnost vyjádřit své osobní dojmy. Respondenti často popisují chuť čaje Dongfang Meiren jako sladkou s ovocnými tóny a někteří dokonce zmínili i jeho medovou chuť a osvěžující dozvuk.

Otevřená otázka týkající se znalostí o jménu a původu Oriental Beauty odhalila, že tento čaj má na Taiwanu výjimečné místo jak v historickém kontextu, kde byl populární exportní položkou do Evropy, tak i v současné době. Respondenti zdůraznili jeho jedinečnost zejména díky charakteristickému ovocnému a medovému aroma. Některé odpovědi také prokázaly hlubokou znalost, když kromě již zmíněných názvů z teoretické části přinesly i nová jména jako FanZhuang oolong (番莊烏龍), YanFeng (煙風茶), YanZi (蜒仔茶), FuShou (福壽茶) nebo BingFeng (冰風茶).

Hypotéza, že většina Taiwanců tento čaj znají, či se s ním již setkali, anebo jej též ochutnali, tak byla potvrzena.

3.6.2. Je Dongfang Meiren cha považován za vzácnější než ostatní oolong čaje na Taiwanu?

Výzkum ukázal, že mezi taiwanskými čaji je Ali Shan oolong vnímán jako nejunikátnější přibližně u 40 % respondentů, zatímco Dongfang Meiren cha si vybralo 34 %. Specifické hodnocení Dongfang Meiren zdůraznilo, že většina respondentů ho považuje za výrazně jedinečný ve svém aroma ve srovnání s jinými oolong čaji. Stejně tak byly vyjádřeny názory na jeho jedinečnou chuť a kulturní význam. Pokud jde o dostupnost a vzácnost tohoto čaje, 72 % respondentů uvedlo, že se s ním setkávají méně často než s jinými taiwanskými čaji. Z výsledků tedy vyplývá, že i když je Dongfang Meiren vnímán jako unikátní, jeho dostupnost v obchodech není tak častá. Přesto ho nelze považovat za vzácnější než jiné typy oolong čajů na Taiwanu, jako je například Ali Shan oolong, který je považován za nejunikátnější.

Nicméně kvůli těsným výsledkům nebylo možné jednoznačně potvrdit ani vyvrátit hypotézu, že je Dongfang Meiren cha více jedinečný než ostatní taiwanské čaje, ani hypotézu, že se z pohledu místních obyvatel jedná o taiwanský čaj nejvíce vzácný.

Specifické hodnocení čaje Dongfang Meiren odhalilo, že většina respondentů ho považuje za unikátní v aromatu oproti jiným oolong čajům. Podobné názory byly vyjádřeny i ohledně chuti a kulturního významu, kdy jej většina považuje za výrazně jedinečnější.

Ohledně dostupnosti a vzácnosti Dongfang Meiren čaje, 72 % respondentů poznamenalo, že se s ním setkávají méně často než s jinými taiwanskými čaji. Z průzkumu tedy

vyplývá, že i když je tento čaj vnímán jako unikátní, jeho dostupnost na trhu je omezenější. Přesto opět nelze považovat za vzácnější než Ali Shan oolong.

To nás přivádí k hypotéze, že je Dongfang Meiren cha na Taiwanu vnímán jako unikátnější než ostatní taiwanské oolong čaje, kterou tento výzkum vyvrátil. Vyvrácena byla taktéž hypotéza, že je z pohledu místních obyvatel považován za taiwanský čaj nejvíce vzácný.

3.6.3. Jaký je jeho význam v kultuře darů na Taiwanu?

Většina respondentů, celkem 79 %, uvádí, že dávají čaj jako dar, ale pouze 45 % z nich darovalo čaj Oriental Beauty. Nejčastějším důvodem pro výběr tohoto čaje jako daru bylo zdůraznění tradiční taiwanské kultury. Tyto údaje nám umožnily vyvrátit hypotézu, že jej většina Taiwanců v minulosti již darovali.

Co se týče preference Dongfang Meiren cha jako čajového daru, pouze 5 respondentů uvedlo, že jej vždy jako dar preferují. Občas nebo někdy tento čaj jako dar volí 37 dotázaných. Z výsledků vyplynulo, že ostatní respondenti dávají přednost jiným taiwanským čajům, jako jsou Ali Shan oolong nebo čaje červené. V kontextu kultury darování čaje na Taiwanu tak čaj Oriental Beauty není preferovanou volbou k nákupu, a tedy ani jako čajový dar.

Otevřené odpovědi poskytly hlubší pohled na osobní zkušenosti a názory týkající se darování tohoto čaje, přičemž se objevily názory, že Dongfang Meiren cha tvoří významnou součást úřednických a obchodních interakcí. Někteří z účastníků průzkumu rovněž vyjádřili názor, že je tento čaj oblíbenou volbou jako dárek pro přátele jak doma, tak v zahraničí, či je běžně přijímán jako dárek od druhých.

Teoretická část práce a studie potvrdily, že na Taiwanu je obdarování čajem zásadní součástí místní kultury a sociálních interakcí. Čaj Dongfang Meiren je vnímán jako cenný dar, který symbolizuje úctu a posiluje vztahy jak mezi přáteli, tak v profesních a obchodních kruzích.

3.6.4. Jaký má Dongfang Meiren cha význam v taiwanské společnosti?

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že čaj Oriental Beauty je považován za významný prvek taiwanské kultury a společnosti. Většina respondentů (68 %) hodnotí jeho sociální význam jako středně vysoký až vysoký. Klíčové aspekty, které podle nich přispívají k

jeho hodnotě, zahrnují kulturní příběhy, symboliku, jedinečnost a vzácnost, což poukazuje na jeho hluboké spojení s národní a kulturní identitou Taiwanu.

Téměř 60 % dotázaných věří, že Dongfang Meiren cha odráží tradiční taiwanskou čajovou kulturu, což zdůrazňuje jeho pevné kořeny v národní identitě. Tento pohled se opakuje i v otevřených odpovědích na otázku o významu tohoto čaje pro taiwanskou kulturu, kde respondenti zdůrazňují jeho roli v uchovávání čajové kulturní tradice a jeho unikátnost jako symbol národní hrdosti.

Výzkum také odhalil, že 43 % respondentů považuje čaj Dongfang Meiren za důležitou součást taiwanské národní identity. Názory na prestiž tohoto čaje se lišily; někteří jej považují za nejprestižnější, zatímco jiní ho porovnávají s dalšími renomovanými taiwanskými čaji.

Celkem vzato, výsledky naznačují, že Dongfang Meiren cha zaujímá významné místo v kultuře a společnosti Taiwanu, a to jak z hlediska kulturního, tak společenského a symbolického. Jeho role jako klíčového prvku národní identity a kulturního dědictví je zřetelně vnímána. Tato skutečnost potvrzuje hypotézu o vysoké hodnotě tohoto čaje pro taiwanskou společnost.

IV. ZÁVĚR

4.1 Shrnutí poznatků

Tato bakalářská práce se zaměřila na zkoumání taiwanského čaje Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty) a jeho kulturního významu na Taiwanu. Cílem této práce bylo poskytnout hlubší vhled do toho, jak obyvatelé Taiwanu vnímají Dongfang Meiren cha v rámci kulturního dědictví a národní identity. Dále bylo zkoumáno, co činí tento čaj výjimečný a odlišný od ostatních taiwanských čajů oolong. Tato práce se zaměřila na odhalení specifických charakteristik, které Dongfang Meiren cha definují a vyčleňují jej nejen jako nápoj, ale také jako významný symbol taiwanské kultury.

Teoretická část této bakalářské práce představovala úvod do čajové kultury na Taiwanu a podrobně se zaměřila na specifika čaje Dongfang Meiren, včetně jeho jedinečného výrobního procesu. Toto podrobné zkoumání umožnilo hlubší porozumění důvodům, proč se tento typ čaje liší od ostatních oolong čajů pěstovaných na Taiwanu. Dále práce analyzovala faktory ovlivňující cenu tohoto čaje, která je výrazně vyšší ve srovnání s běžnými oolong čaji. Byly také prozkoumány zdravotní přínosy spojené s konzumací čaje Oriental Beauty. V neposlední řadě byl představen pohled na sociální vnímání tohoto specifického čaje v rámci taiwanské společnosti, což přispělo k lepšímu pochopení jeho kulturního a společenského významu.

Pokud jde o jeho výjimečnost a s ní spojené výrobní procesy, tato studie podrobně ukázala, jakým jedinečným způsobem se zpracovávají listy Dongfang Meiren cha. Tento proces ho odlišuje od ostatních taiwanských čajů a má za následek vytvoření charakteristických chuťových a aromatických tónů ovoce, medu a květin, které jsou pro něj specifické. Způsob výroby taktéž zvyšuje antioxidanty v čaji, což může přinést další zdravotní přínosy. Tento proces přispívá k vysoké ceně a omezené dostupnosti tohoto čaje, neboť závisí na specifických klimatických podmínkách, které nelze jednoduše reprodukovat.

Praktická část této práce byla zaměřena na sběr a analýzu dat získaných prostřednictvím online dotazníků, které byly rozeslány mezi obyvatele Taiwanu. Cíl zde byl zodpovězení výzkumných otázek, které byly definované na počátku studie.

Výsledky z dotazníků jasně ukazují, že Dongfang Meiren cha je v taiwanské společnosti velmi známým čajem. Respondenti opakovaně zdůrazňovali jeho unikátní aroma a

chut', které jsou často popisovány jako nezaměnitelné. Přesto se většina respondentů shodla, že tento čaj není považován za nejvzácnější čaj na Taiwanu. Když byl srovnán s jinými oolong čaji na Taiwanu, nebylo možné jednoznačně potvrdit ani vyvrátit, že by byl považován za vzácnější než ostatní taiwanské oolong čaje.

Data z průzkumu také naznačují, že přestože je tento čaj vysoko hodnocen, jeho dostupnost a rozšíření mohou být omezeny, což dále zvyšuje jeho exkluzivitu a cenu. Výzkum dále podrobně ukázal, že Dongfang Meiren cha zaujímá v taiwanské společnosti jisté postavení, od osobního užívání pro relaxaci až po roli v kultuře darování. Ačkoli tento čaj není nejčastěji preferovaným dárkem, je stále vnímán jako symbol hlubokého uznání a respektu. Dongfang Meiren cha se tedy stává důležitou součástí kultury darování na Taiwanu a významně přispívá k upevnování mezilidských vztahů.

Ačkoli se nejedná o taiwanský čaj nejvíce výjimečný, studie ukázala jeho význam jakožto čaje národní identity a kulturního dědictví. Dongfang Meiren cha tak zaujímá vysoké postavení v taiwanské kultuře a společnosti. Postavení tohoto čaje jako součásti národní identity a kulturního dědictví je zcela zřejmé.

4.2 Nedostatky práce

Jedním z limitů tohoto výzkumu byl relativně menší výzkumný vzorek, který činil 81 respondentů. Další z limitací bylo použití nepravděpodobnostního výběru pro distribuci dotazníků. Vzhledem k malému vzorku respondentů a použití nepravděpodobnostního výběru se je potřeba vyhnout generalizaci dosažených výsledků. Nicméně získaná data nabízejí cenný vhled do toho, jaký má Dongfang Meiren cha vliv na taiwanskou společnost a jak je vnímán v kontextu kulturní tradice.

Pro budoucí výzkum by bylo vhodné rozšířit vzorek a zahrnout další proměnné, které by mohly mít vliv na vnímání a konzumaci Dongfang Meiren cha mezi různými sociálními skupinami. Také by bylo užitečné více se zaměřit na porovnání s jinými populárními čaji na Taiwanu, aby se lépe pochopily specifické charakteristiky, které činí Dongfang Meiren tak jedinečným.

Celkově tato práce nabídla komplexní pohled na Dongfang Meiren cha a jeho místo v taiwanské kultuře a společnosti, zdůrazňujíc, že tento čaj není jen nápojem, ale důležitým kulturním a společenským symbolem.

V. RESUMÉ

This bachelor thesis focused on the exploration of a specific Taiwanese tea, the Dongfang Meiren cha (Oriental Beauty) and its cultural significance in Taiwan. The main objective of this thesis was to provide a deeper insight into how Taiwanese people perceive Dongfang Meiren cha within their cultural heritage and national identity. This thesis aimed to uncover the specific characteristics that define Dongfang Meiren cha and set it apart not only as a beverage but also as an important symbol of Taiwanese culture.

The thesis firstly introduced tea culture in Taiwan and in detailed focused on the specifics of Dongfang Meiren cha, including its unique production process. This detailed examination has allowed a deeper understanding of the reasons why this type of tea differs from other oolong teas in Taiwan. Furthermore, the thesis analyzed the factors influencing the price of this tea, which is higher compared to conventional oolong teas. The health benefits associated with the consumption of Oriental Beauty tea were also investigated.

Additionally, the practical part of this thesis focused on the collection and analysis of data collected through online questionnaires that were sent out to Taiwanese residents. The objective here was to answer the research questions that were defined at the beginning of the study. Although it is not Taiwan's most exceptional tea, the study showed its importance as a tea of national identity and cultural heritage. Dongfang Meiren cha thus occupies a high position in Taiwanese culture and society.

Keywords: Taiwanese tea, Taiwan, Dongfang Meiren cha, 東方美人茶, tea, Oriental Beauty, Taiwan tea culture, tea culture in Taiwan

VI. SEZNAM LITERATURY

BRYMAN, A. *Social Research Methods*. Oxford University Press, 2016.

DE, W. *Beauty of the Eastern Isle – Master Gu Shen Chien*. Online. Global Tea Hut, Issue 56, September 2016. str.: 63–67. Dostupné z: Global Tea Hut Archive, <http://archive.globalteahut.org/issue/56>. [citováno 2024-17-01].

DREW, L. *The Growth of Tea*. Online. Nature OUTLOOK TEA, 2019, Feb 07, vol. 566, no. 7742. ISSN 00280836. Dostupné z: <https://doi.org/10.1038/d41586-019-00395-4>. [citováno 2024-28-01].

FU, M. 蜜香紅茶推薦，帶你認識台灣近年最熱門的獨家茶香味 [Doporučení červeného čaje s příchutí medu, poznejte chuť nejpoblárnějšího čaje na Taiwanu posledních let]. Online. In: Fumeow, 02.09.2022. Dostupné z: <https://www.fumeow.com/honey-flavored-blacktea/>. [citováno 2024-23-01].

HOJO, A. *Oriental Beauty*. Online. In: Hojo Tea, 9.7.2007. Dostupné z: https://hojotea.com/item_e/o01e.htm. [citováno 2024-20-01]

HUANG, W. 芳香四溢：探索東方美人茶的香醇魅力 [Přetékající vůně: Objevte jemné kouzlo Oriental Beauty]. Online. In: Best Tea, 21.04.2021. Dostupné z: <https://www.besttea1.com/pages/芳香四溢：探索東方美人茶的香醇魅力>. [citováno 2024-04-03].

HUIFAN, L., LI, S., GENSHENG, X., WANG, Q., *Formation of Volatiles in Response to Tea Green Leafhopper (*Empoasca Onukii* Matsuda) Herbivory in Tea Plants: A Multi-Omics Study*. Online. Plant Cell Reports, 2021, 04, vol. 40, no. 4, str. 753-766. ISSN 07217714. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s00299-021-02674-9>. [citováno 2024-25-01].

HUT. Global Tea Hut. *Basic Introduction to Taiwanese Oolong Tea*. Online. Global Tea Hut, Issue 56, September 2016. str.: 19-25 Dostupné z: Global Tea Hut Archive, <http://archive.globalteahut.org/issue/56>. [citováno 2023-07-12].

CHEN L. *Top grades of Oriental Beauty*. Online. In: Tea Masters Blog, 07.08.2008. Dostupné z: <http://teamasters.blogspot.com/2008/08/top-grades-of-oriental-beauty.html> [citováno 2024-12-01].

CHEN, J. 東方美人茶 [čaj Dongfang Meiren]. Online. In: Cestla Tea, 29.07.2020. Dostupné z: <https://www.cestlatea.com/blogs/news/東方美人茶>. [citováno 2024-04-03].

CHEN, M. K., HUANG, T. C., LIU, C. W. *A study on souvenir purchase behavior*. Journal of Sport and Recreation Management, 2013; 10(4), 63–76 <https://doi.org/10.6214/JSRM.1004.005> [citováno 2023-19-12].

CHEN, Z.X. 認識台灣烏龍茶 [Poznejte taiwanský oolong čaj]. Online. In: Michelin Guide, 23.11.2017. Dostupné z: https://guide.michelin.com/hk/zh_HK/article/features/know-your-taiwanese-tea. [citováno 2024-03-04].

CHIEN, H. J., YANG, M.M., WANG, W.C., HONG, X.G., ZHENG, Y.F., TOH, J.T. LAI, C.C. *Proteomic analysis of “Oriental Beauty” oolong tea leaves with different degrees of leafhopper infestation*. Online. Rapid Commun Mass Spectrom. 2020; 34: e8825. Dostupné z: <https://doi.org/10.1002/rcm.8825>. [citováno 2024-25-01].

LIN, C.C., HSIEH, C.Y., CHEN, L.F., CHEN, Y.C., HO, T.H. *Versatile Effects of GABA Oolong Tea on Improvements in Diastolic Blood Pressure, Alpha Brain Waves, and Quality of Life*. Foods, 2023, vol. 12, no. 22, pp. 4101. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/foods12224101>. [citováno 2024-23-01].

CHO, J. Y., MIZUTAMI, M., KINOSHITA T., SHIMIZU, B.I., OGURA, M., TOKORO, K. LIN, M.L., SAKATA, K. *Chemical Profiling and Gene Expression Profiling during the Manufacturing Process of Taiwan Oolong Tea "Oriental Beauty"*. Online. Bioscience, Biotechnology, and Biochemistry. 2007. vol. 71, no. 6. ISSN 09168451. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17587678/>. [citováno 2024-20-01].

CHOW, K.B., KRAMMER I. *Všechny čaje Číny*. 2., opr. vyd. Praha: DharmaGaia, 1998.

KOKKER, S. *Beyond the Organic World*. Online. Global Tea Hut, Issue 56, September 2016. str.: 69-72. Dostupné z: Global Tea Hut Archive, <http://archive.globalteahut.org/issue/56>. [citováno 2024-17-01].

LEONG, K. *Tea Time*. Online. The Business Times, September 2020. Dostupné z: <https://www.proquest.com/newspapers/tea-time/docview/2445939098/se-2>. [paywall]. [citováno 2024-22-01].

LINDEBERG, D. *What is Oolong Tea?*. Online. In: Open Door Tea, 14.06.2021. Dostupné z: <https://opendoorteat.com/blogs/tea-knowledge/what-is-oolong-tea>. [citováno 2024-01-04].

LIUO, B., JAW, Y.M., CHUANG, G.C.C., NEWTON, N.J.Y., ZHUANG, Z.Y., WANG, L.F. Important Sensory, Association, and Postprandial Perception Attributes Influencing Young Taiwanese Consumers' Acceptance for Taiwanese Specialty Teas. *Foods* 2020, vol. 9, no. 1, pp. 100. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/foods9010100>. [citováno 2024-02-02].

MARSHAL, N. *Gift boxes*. Online. In: Marshal N. A Tea Addict's Journal, 31.05.2014. Dostupné z: <https://marshaln.com/2014/05/gift-boxes/>. [citováno 2024-18-01].

MARSHAL, N. *Organic standards*. Online. In: Marshal N. A Tea Addict's Journal, 21.06.2016. Dostupné z: <https://marshaln.com/2016/06/organic-standards/>. [citováno 2024-20-01].

MARSHAL, N. *Rough thoughts on Oriental Beauty*. Online. In: Marshal N. A Tea Addict's Journal, 26.10.2012. Dostupné z: <https://marshaln.com/2012/10/rough-thoughts-on-oriental-beauty/>. [citováno 2024-18-01].

MARSHAL, N. *Tea Gifts*. Online. In: Marshal N. A Tea Addict's Journal, 20.12.2010. Dostupné z: <https://marshaln.com/2010/12/monday-december-20-2010/>. [citováno 2024-11-01].

MARSHAL, N. *The original Oriental Beauty*. Online. In: Marshal N. A Tea Addict's Journal, 09.04.2014. Dostupné z: <https://marshaln.com/2014/04/the-original-oriental-beauty/>. [citováno 2024-10-01].

MING, R.Y. *A History of Taiwanese Oolong*. Online. Global Tea Hut, Issue 56, September 2016. str.: 49-56. Dostupné z: Global Tea Hut Archive, <http://archive.globalteahut.org/issue/56>. [citováno 2024-16-01].

PRATT, N.J., ROSEN, D. *Rádce milovníka čaje*. Pragma, 1999.

PRATT, N.J. *LuYu – Soul Man*. Online. Global Tea Hu, Issue 44, September 2015. str.:11-12. Dostupné z: Global Tea Hut Archive, <http://archive.globalteahut.org/issue/44> [citováno 2023-28-12].

STEPTOE, A., GIBSON, E.L., RAISA, V., WILLIAMS, E.D., HAMER, M., RYCROFT, J.A., WARDLE, J. *The effects of tea on psychophysiological stress responsivity and post-stress recovery: a randomised double-blind trial*. *Psychopharmacology*, 2007, 190: 81-89. Dostupné z: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17013636/>. [citováno 2024-05-01].

TIAN, S. 茶金歲月後，臺灣茶文化出現哪些新創的傳統 [Jaké nové tradice se v taiwanské čajové kultuře objevily po zlatém věku]. Online. In: Academia Sinica, 05.09.2022. Dostupné z: <https://research.sinica.edu.tw/taiwan-tea-culture/>. [citováno 2024-01-03].

VALTER, K. *Lexikon dobrých čajů*. Granit, 2016.

VALTER, K. *Vše o čaji pro čajomily*. Granit, 2002.

WENDY. *Oriental Beauty Oolong Award Winner Is Worth More Than Gold*. Online. In: Wang and Dickerson Tea, 10.05.2018. Dostupné z: <https://www.wanganddickersontea.com/blogs/news/life-is-too-short-to-drink-ordinary-tea>. [citováno 2024-12-02].

YU, S.D. *Sense-making in Taiwan's tea art ritual*. *Asian Journal of Social Science*, 2022, 50.3: 229-235. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1568484922000491>. [citováno 2024-22-03].

ZHANG. 蜜香烏龍茶 vs 東方美人茶 [Medový oolong vs Oriental Beauty]. Online. In: 芯茶濃 [Koncentrované čajové jádro]. 07.08.2016. Dostupné z: <https://www.teaez.com/knowledge/14395021.html>. [citováno 2024-29-01].